

Hallituksen esitys eduskunnalle Argentiinan, Brasilian, Israelin, Serbian ja Vietnamin kanssa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä tehtyjen sopimusten hyväksymisestä sekä laeiksi sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Argentiinan, Suomen ja Brasilian, Suomen ja Israelin, Suomen ja Serbian sekä Suomen ja Vietnamin väliset sopimukset diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä sekä lait sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Useissa maissa edustustojen henkilökunnan puolisoiden työskentely on periaatteessa mahdollista, mutta työllistymisen edellytyksenä on diplomaattistatuksesta ja immuniteetista luopuminen, ellei työnteon ehdoista tehdä erillistä sopimusta (perhe- ja puolisosopimus) hallitusten välillä. Perhe- ja puolisosopimuksissa säännellään tarkemmin työtä koskevia edellytyksiä, lupamenettelyä ja työtä tekevän perheenjäsenen asemaa. Sopimusten perusteella tehtävän ansiotyön osalta perheenjäsenet ovat vastaanottajavaltion vero- ja sosiaaliturvajärjestelmien alaisia. Työntekoon sovelletaan vastaanottajavaltion kansallista lainsäädäntöä.

Niillä työtä tekevilla perheenjäsenillä ja puolisoilla, joiden työntekoon Suomessa sovelletaan perhe- ja puolisosopimusta, on oikeus työntekijän oleskelulupaan ilman työvoimapolitiittista harkintaa. Kyse on kuitenkin vain rajallisesta määrästä henkilöitä. Voimassa olevia sopimuksia on sovellettu 1990-luvulta lähtien noin 30 Suomessa työtä tekevään henkilöön.

Suomen ja Argentiinan, Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Serbian väliset sopimukset tulevat kukin voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus kunkin sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päättämisestä on otettu vastaan. Suomen ja Brasilian sekä Suomen ja Vietnamin väliset sopimukset tulevat voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua päivästä, jona on vastaanotettu jälkimmäinen ilmoitus sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päättämisestä. Esitykseen sisältyvät ehdotukset laeiksi sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimukset tulevat voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 Suomen voimassa olevat perhe- ja puolisosopimukset.....	3
2.2 Ulkomaiden diplomaattien puolisoiden ja perheenjäsenten työntekoa Suomessa koskeva kansallinen lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
2.3 Euroopan unioni.....	6
2.4 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	6
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	7
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	7
4.3 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset.....	8
5 ASIAN VALMISTELU.....	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 SOPIMUSTEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	10
2 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	15
3 VOIMAANTULO.....	15
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	15
LAKIEHDOTUKSET.....	17
1. Laki diplomaattisissa ja konsuliedustustoissa sekä kansainvälisten järjestöjen edustustoissa työskentelevän diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten vapaasta ansiotyön tekemisestä Argentiinan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta..	17
2. Laki diplomaattisen, konsuli-, sotilas-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten ansiotyön tekemisestä Brasilian kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	18
3. Laki diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenten ansiotyöstä Israelin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	19
4. Laki diplomaattisissa edustustoissa ja konsuliedustustoissa tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivissa edustustoissa työskentelevien työntekijöiden perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Serbian kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	20
5. Laki diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenten ansiotyöstä Vietnamin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	21
SOPIMUSTEKSTIT.....	22

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Kahdensivuisilla sopimuksilla diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston sekä kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön perheenjäsenien ansiotyön tekemisestä ("*perhe- ja puolisosopimus*") on tarkoitus helpottaa puolisoitten ja perheenjäsenien työskentelyä asemamaassa ja mahdollistaa työskentely ilman, että heidän tarvitsee luopua diplomaattistatuksesta niissä tapauksissa, joissa diplomaattistatuksesta luopuminen vastaanottajavaltion noudattaman käytännön mukaan muutoin olisi työskentelyn edellytyksenä. Diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 3 ja 4/1970, jäljempänä Wienin diplomaattisopimus) ja konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 50/1980, jäljempänä Wienin konsulisopimus) perusteella myönnettävät erioikeudet ja vapaudet soveltuvat tietyin osin myös diplomaattisten edustustojen henkilöstön talouteen kuuluviin perheenjäseniin. Wienin diplomaattisopimuksen 37 artikla määrittelee sen, mitä erioikeuksia ja vapauksia kunkin henkilöstöryhmän perheenjäsenet nauttivat. Diplomaattisen edustajan perheenjäsen on vapaa esimerkiksi vastaanottajavaltion rikosoikeudellisesta tuomiovallasta, ja pääsääntöisesti hänet on myös vapautettu vastaanottajavaltion siviilioikeudellisesta ja hallinnollisesta tuomiovallasta paitsi muun muassa ansiotyöhön liittyvissä kysymyksissä. Yleisesti katsotaan, että Wienin diplomaattisopimus ei estä diplomaatin tai muun lähetetyn virkamiehen perheenjäsenen työskentelyä asemamaassa, mutta joissakin valtioissa työskentelyn edellytyksenä on niin sanotun perhe- ja puolisosopimuksen tekeminen, jossa säännellään tarkemmin työtä koskevista edellytyksistä, lupamenettelyistä ja työtä tekevän perheenjäsenen asemasta. Sopimusten perusteella tehtävän ansiotyön osalta perheenjäsenet ovat vastaanottajavaltion vero- ja sosiaaliturvajärjestelmien alaisia. Työntekoon sovelletaan vastaanottajavaltion kansallista lainsäädäntöä.

Vaikka perhe- ja puolisosopimukset kattavat määritelmiensä mukaisesti pääsääntöisesti edustustoihin akkreditoitujen henkilöiden puoliset sekä mukana seuraavat alaikäiset tai riippuvaisessa asemassa olevat lapset, sopimuksilla on käytännössä merkitystä lähinnä puolisoitten työskentelymahdollisuuksien kannalta. Sopimukset eivät koske perheenjäseniä, jotka ovat vastaanottajavaltion kansalaisia tai asuvat pysyvästi vastaanottajavaltiossa.

2 Nykytila

2.1 Suomen voimassa olevat perhe- ja puolisosopimukset

Suomella on voimassa perhe- ja puolisosopimus Kanadan (SopS 12/1989), Iso-Britannian (SopS 24/1990), Amerikan Yhdysvaltojen (SopS 13/1996), Unkarin (Sops 20/2003) ja Chilen (SopS 85/2005) kanssa. Sopimukset on tehty vastavuoroisuuden perusteella yleisen luvan antamiseksi edustuston henkilöstön perheenjäsenille, jotta he voisivat tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa. Suomessa tämä tarkoittaa sitä, että Maahanmuuttovirasto myöntää perheenjäsenelle hakemuksesta työn vastaanottamiseksi tarvittavan luvan ilman työvoimapoliittista harkintaa.

Sopimusmääräyksissä on sopimuskohtaisia eroja esimerkiksi liittyen sopimuksen piiriin kuuluvien perheenjäsenien määritelmään, mutta pääpiirteissään sopimukset ovat yhteneväisiä. Ansiotyön laadulle ei aseteta rajoituksia, mutta ammattiin mahdollisesti liittyvistä pätevyysvaatimuksista ei tehdä poikkeusta. Lupa voidaan evätä, jos turvallisuussyistä tehtävään voidaan palkata vain vastaanottajavaltion kansalainen. Työtä tekevä perheenjäsen ei ole vapautettu vastaanottajavaltion siviilioikeudellisesta ja hallinnollisesta lainkäyttövallasta kyseiseen ansiotyöhön liittyvissä kysymyksissä. Tämä vastaa Wienin diplomaattisopimuksen määräyksiä.

Rikosoikeudellista koskemattomuutta sovelletaan myös perheenjäsenen ansiotyön yhteydessä ilmeneviin tekoihin, mutta lähettävävaltio sitoutuu harkitsemaan perusteellisesti jokaista vastaanottajavaltion pyyntöä rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta luopumiseksi tämän liittyessä perheenjäsenen ansiotyöhön. Perheenjäsenet ovat vastaanottajavaltion vero- ja sosiaaliturvajärjestelmien alaisia sopimuksen perusteella tehtyyn työhön liittyen. Perheenjäsenen työlupa katsotaan pääsääntöisesti päättyneeksi virkamiehen tehtävän päättyessä vastaanottajavaltiossa. Työ, johon sopimuksen perusteella on ryhdytty, ei oikeuta perheenjäsentä jatkamaan asumista vastaanottajavaltiossa luvan päättymisen jälkeen.

2.2 Ulkomaiden diplomaattien puolisoiden ja perheenjäsenten työntekoa Suomessa koskeva kansallinen lainsäädäntö ja käytäntö

Ulkomaalaisen työskentely Suomessa edellyttää ulkomaalaislain (301/2004) nojalla työntekijän oleskelulupaa (3 § 1 momentin 6 kohta, 70–75 §, 78 §), ellei kyse ole työstä, jota on mahdollista tehdä muulla oleskeluluvalla (77 §) tai ilman oleskelulupaa (79 §).

Työntekijän oleskelulupaa koskeva menettely on moniportainen, ja edellyttää eniten toimenpiteitä työntekijältä. Työntekijän oleskelulupaa on haettava, jos työskentely ei ole mahdollista muulla oleskeluluvalla tai ilman oleskelulupaa. Työntekijän oleskelulupaa haettaessa työpaikka on oltava valmiina. Työntekijän oleskelulupa myönnetään pääsääntöisesti yhdelle ammatilalle, jolloin työntekijä voi tehdä useampaa saman alan työtä yhdellä luvalla.

Jos työntekijä tulee Suomeen työskentelemään tehtävään, joka on mainittu ulkomaalaislain 77 §:ssä, hän ei tarvitse työntekijän oleskelulupaa, vaan muun oleskeluluvan ansiotyötä varten, joka myönnetään erikseen kuhunkin pykälässä lueteltuun tehtävään. Ulkomaalaislain 77 §:n mukaisia tehtäviä ovat muun muassa erityisasiantuntijan, tutkijan, uskonnollisen tai aatteellisen yhdistyksen työntekijän, urheilijan, valmentajan tai urheilutuomarin työt. Osassa näissä tehtävistä on mahdollisuus työllistyä vain lyhytaikaisesti.

Työnteko on mahdollista kokonaan ilman oleskelulupaa ulkomaalaislain 79 §:ssä luetelluissa tilanteissa. Tällöin työntekijällä on kuitenkin oltava voimassa oleva viisumi, jos henkilö on viisumivollinen tai toisen maan myöntämä Schengen-oleskelulupa, joka mahdollistaa lyhytaikaisen luvallisen oleskelun Suomessa. Jos henkilö on viisumivapaa maan kansalainen, hän voi työskennellä ilman oleskelulupaa Suomessa niin kauan kuin viisumivapaa oleskeluaika on voimassa. Ilman oleskelulupaa Suomessa voi työskennellä muun muassa tulkki, opettaja, asiantuntija tai urheilutuomari, jos työtä tehdään kutsun tai sopimuksen nojalla enintään 90 päivää.

EU:n jäsenvaltion (taikka Sveitsin, Islannin, Norjan tai Liechtensteinin) kansalaisiin sovelletaan lähtökohtaisesti ulkomaalaislain 10 luvun (EU:n kansalaisen ja häneen rinnastettavan oleskelu) säännöksiä. EU:n kansalaisilla on oikeus oleskella ja oikeus rajoittamattomaan työnteekoon Suomessa. Kyseisten henkilöiden on kuitenkin rekisteröitävä oleskelunsa poliisilaitoksella kolmen kuukauden oleskelun jälkeen.

Ulkoasiainministeriö myöntää ulkomaalaislain 69 §:n mukaisesti tilapäisen oleskeluluvan lähettävävaltiota Suomessa edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston henkilökuntaan kuuluvalla ja hänen perheenjäsenellään, riippumatta siitä, mistä lähettävävaltiosta on kysymys. Valtiot voidaan jakaa kolmeen kategoriaan Suomessa kyseisiä henkilöitä koskevien käytäntöjen osalta: 1) EU:n jäsenvaltiot ja niihin rinnastettavat valtiot; 2) kolmannet maat, joiden kanssa Suomella on voimassa oleva perhe- ja puolisosopimus; 3) kolmannet maat, joiden kanssa Suomella ei ole voimassa olevaa perhe- ja puolisosopimusta. Ulkoasiainministeriön myöntämät oleskeluluvat ovat erityistapauksia ulkomaalaislaissa eikä niiden kohdalla ole kyse tavan-

omaiseen maahanmuuttoon liittyvistä oleskeluluvista. Ulkomaalaislain 78 §:n 3 momentin mukainen perheenjäsenen työteko-oikeus liittyy tavanomaisiin ulkomaalaislain mukaisesti myönnettäviin oleskelulupiin, ei ulkoasiainministeriön myöntämiin diplomaattioleskelulupiin.

Vaikka EU:n jäsenvaltion (taikka Sveitsin, Islannin, Norjan tai Liechtensteinin) kansalaiseen sovelletaan lähtökohtaisesti ulkomaalaislain 10 luvun (EU:n kansalaisen ja häneen rinnastettavan oleskelu) säännöksiä, näitä ei kuitenkaan pääsääntöisesti sovelleta henkilöihin, joiden oleskelusta ulkoasiainministeriö ulkomaalaislain 69 §:n mukaan päättää. Kyseiset henkilöt oleskelevat Suomessa ulkoasiainministeriön myöntämän tilapäisen oleskeluluvan perusteella ja tällöin heidän oleskelunsa rinnastetaan ulkomaalaislain näkökulmasta muun kuin EU:n jäsenvaltion kansalaisen oleskeluun.

Diplomaattisia erioikeuksia ja vapauksia nauttivan EU:n jäsenvaltion kansalaisen tai häneen rinnastettavan henkilön työteko-oikeus on käytännössä toteutunut siten, että henkilön työllisyydessä ulkoasiainministeriö peruuttaa myöntämänsä oleskeluluvan ja henkilö rekisteröi oleskeluoikeutensa poliisilaitoksella. Merkintä oleskeluoikeudesta tehdään ulkomaalaisrekisteriin (UMA) ja todistuksen rekisteröinnistä myöntää henkilön asuinpaikan poliisilaitos. Tämän jälkeen henkilöt oleskelevat, ulkomaalaislain näkökulmasta, Suomessa EU:n kansalaisina (eivät-kä diplomaatti- tai konsuliedustuston henkilöstön perheenjäsenenä). Suomen tulokunnan mukaan kyseiset henkilöt ovat tällöin kuitenkin, kansainvälisen oikeuden näkökulmasta, edelleen Wienin diplomaattisopimuksessa tarkoitettuja perheenjäseniä. EU:n kansalaisten diplomaattistatus säilyy myös työskentelyn aikana, mutta heitä ei Wienin diplomaattisopimuksen mukaisesti ole vapautettu työntekoon liittyvästä siviilioikeudellisesta ja hallinto-oikeudellisesta lainkäyttövallasta. Näissä tapauksissa EU:n kansalaisten ansiotyön tekeminen ei siten edellytä kahdenvälisiä sopimusjärjestelyjä Suomen ja kyseessä olevan EU:n jäsenvaltion välillä.

Kolmansien valtioiden edustustojen henkilöstön perheenjäsenet oleskelevat Suomessa niin ikään ulkoasiainministeriön myöntämällä tilapäisellä oleskeluluvalla. Nämä henkilöt tarvitsevat pääsääntöisesti ulkomaalaislain 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun Maahanmuuttoviraston myöntämän työntekijän oleskeluluvan voidakseen vastaanottaa työtä Suomessa, ellei kyse ole työstä, jota edellä selostetuin tavoin voidaan tehdä ilman työntekijän oleskelulupaa.

Jos lähettäjävaltion ja Suomen välillä ei ole voimassa olevaa perhe- ja puolisosopimusta, perheenjäsenen tai puolison edellytyksiä saada Maahanmuuttovirastolta työntekijän oleskelulupa arvioidaan ulkomaalaislain säännösten mukaisesti (mm. työvoimapoliittinen harkinta). Sen sijaan niiden valtioiden osalta, joiden kanssa Suomi on tehnyt perhe- ja puolisosopimuksen, perheenjäsen tai puoliso saa Maahanmuuttovirastolta perhe- ja puolisosopimuksen perusteella työntekijän oleskeluluvan ilman työvoimapoliittista harkintaa. Sopimukset eivät kuitenkaan vapauta työntekijän oleskeluluvan hankinnasta.

Työntekijän oleskeluluvan saatuaan puolison tai perheenjäsenen katsotaan kummassakin tapauksessa ulkomaalaislain näkökulmasta oleskelevan Suomessa työntekijänä, mutta Wienin diplomaattisopimuksen näkökulmasta henkilö oleskelee Suomessa edelleen sopimuksessa tarkoitettuna perheenjäsenenä, jolla on diplomaattisopimuksen mukainen diplomaattistatus. Suomessa puolison/perheenjäsenen diplomaattistatuksen säilymiseen ei vaikuta se, mistä lähettäjävaltiosta on kysymys, sillä diplomaattistatus ja siihen liittyvät erioikeudet ja vapaudet määräytyvät aina Wienin diplomaattisopimuksen mukaan.

Suomessa toimivia edustustoja on pyydetty vahvistamaan ulkoasiainministeriön protokollapalveluihin nootilla, että ansiotyötä tekeviä perheenjäseniä ei ole Wienin diplomaattisopimuksen mukaisesti vapautettu siviili- ja hallinto-oikeudellisesta lainkäyttövallasta (ulkoasiainmi-

nisteriön käsikirja *Diplomatic Privileges and Immunities in Finland*, joulukuu 2014, s. 31–33, ISBN 978-952-281-267-4).

2.3 Euroopan unioni

Euroopan unioni on tehnyt perhe- ja puolisosopimuksia, joita sovelletaan unionin kolmansissa maissa työskentelevien virkamiesten puolisoihin ja perheenjäseniin. Toistaiseksi EU:n ja jäsenvaltioiden yhteisen sopimuksen tekeminen on osoittautunut hankalaksi, koska diplomaattiset erioikeudet ja vapaudet kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan ja koska käytäntö näiden säilyttämisestä työtä tekevillä puolisoilla ja perheenjäsenillä ei ole yhteneväinen EU:n jäsenvaltioissa.

2.4 Nykytilan arviointi

Uusien perhe- ja puolisosopimusten tekemiselle on tarvetta. Useissa maissa edustustojen henkilökunnan puolisoiden työskentely on periaatteessa mahdollista, mutta työllistymisen edellytyksenä on diplomaattistatuksesta ja immunitetista luopuminen. Ulkomaanedustustossa työskentelevien puolisoiden työllistyminen on haaste, johon ulkoasiainministeriö pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan. Puolison työskentelymahdollisuus ulkomaankierroksen aikana koetaan merkittäväksi kannustimeksi, joka vaikuttaa virkamiehen edellytyksiin siirtyä ulkomaanedustukseen. Perhe- ja puolisosopimusten tekeminen on tehokas tapa edistää puolisoiden työllistymismahdollisuuksia asemamaassa.

Ulkoasiainministeriö teki laajan edustustokyselyn vuosina 2007 ja 2012–2013. Kyselyjen tarkoituksena oli selvittää, mitkä olisivat ne maat, joiden kanssa neuvottelut perhe- ja puolisosopimuksen tekemiseksi voitaisiin aloittaa. Kyselyllä pyrittiin selvittämään puolisoiden ja perheenjäsenten työskentelyyn asemamaassa soveltuva sääntely ja käytännöt sekä keräämään tietoa mahdollisista kokemuksista asemamaassa työskentelystä. Toimenpidepyynnössä todettiin, että uusien sopimusten neuvottelussa lähtökohtana on tarveharkinta, jossa otetaan huomioon mm. suomalaisten mahdollisuudet työskennellä kohdemaassa ja vastaanottajavaltion olemassa olevat lainsäädännölliset esteet työnteolle sopimuksen puuttuessa.

Kyselyjen perusteella perhe- ja puolisosopimuksia tekivät mm. Alankomaat, Amerikan Yhdysvallat, Argentiina, Australia, Belgia, Brasilia, Chile, Espanja, Etelä-Afrikka, Etiopia, Intia, Irlanti, Israel, Italia, Itävalta, Kanada, Kazakstan, Kosovo, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Meksiko, Namibia, Peru, Portugali, Puola, Romania, Ruotsi, Saksa, Sambia, Serbia, Slovakia, Sveitsi, Tansania, Tanska, Tšekki, Turkki, Ukraina, Unkari, Vietnam, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta. Kyselyyn saatujen vastausten perusteella useimmat näistä valtioista tekivät perhe- ja puolisosopimuksia pitkälti Suomen käyttämää mallisopimusta vastaavan mallin pohjalta. Kaikkien valtioiden osalta vastausta ei saatu. Vastauksista Suomen kannalta relevantteja olivat muut kuin EU:n jäsenvaltiot ja ETA-valtiot ja näiden muiden maiden vastaukset otettiin jatkovalmisteluun.

Kriteereinä sopimuskumppanien valinnassa pidettiin ensinnäkin sitä, että kyseinen valtio on jo aiemmassa vaiheessa tehnyt ehdotuksen Suomelle neuvottelujen aloittamisesta, tai että neuvotteluja on käyty, mutta neuvottelut ovat jostain syystä keskeytyneet. Toiseksi edellytettiin, että valtiosopimus on kyseisessä maassa edellytyksenä sille, että puoliso tai perheenjäsen säilyttää diplomaattistatuksensa asemamaassa työskennellessään. Kolmanneksi edellytettiin, että Suomella on erityinen intressi saada sopimus aikaiseksi kyseisen maan kanssa. Tässä otettiin huomioon erityisesti, että työskentely olisi muutoin mahdollista kyseisessä maassa ja puolisoilla taikka perheenjäsenillä olisi halukkuutta ja edellytyksiä työskennellä kyseisessä maassa. Tällä perusteella ensimmäisessä vaiheessa neuvottelukumppaneiksi valikoituivat valtiot,

joiden osalta kaikki kolme kriteeriä täyttyivät: Etiopia, Turkki, Serbia, Vietnam, Brasilia, Argentiina ja Peru. Lisäksi sovittiin, että resurssien salliessa neuvottelut voitaisiin aloittaa myös Tansanian, Israelin, Ukrainan, Intian ja Etelä-Korean kanssa. Ensimmäisen ja toisen vaiheen neuvottelutunnustelujen jälkeen neuvotteluja on käyty kumppanimaiden tai Suomen ulkomaanedustustojen tekemien aloitteiden pohjalta.

On huomattava, että puolison työllistymisen esteenä on usein myös sellaisia asemamaan tilanteeseen liittyviä tekijöitä, jotka eivät ole poistettavissa perhe- ja puolisosopimuksin. Lisäksi on huomattava, että määrällisesti kaikki sopimukset huomioon ottaen on kyse vain muutamasta työntekijästä, eikä edes vuositasolla. Voimassa olevia sopimuksia on sovellettu 1990-luvulta lähtien noin 30 Suomessa työtä tekevään henkilöön. Näistä kaksi kolmasosaa on Yhdysvalloista. Sopimusten perusteella työllistyneistä suomalaisista ei ole saatavissa tarkkoja lukuja.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Argentiinan, Brazilian, Israelin, Serbian ja Vietnamin kanssa tehtyjen perhe- ja puolisosopimusten tavoitteena on mahdollistaa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston sekä kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön perheenjäsenien työnteko kyseisissä maissa ilman, että heidän tarvitsee luopua diplomaattistatuksesta niissä tapauksissa, joissa diplomaattistatuksesta luopuminen vastaanottajavaltion noudattaman käytännön mukaan muutoin olisi työskentelyn edellytyksenä. Vastaavasti Suomi takaa sopimuksissa työnteon edellytykset kyseisten maiden vastaavassa asemassa oleville puolisoille ja perheenjäsenille Suomessa.

Esityksen tavoitteena on hankkia eduskunnan hyväksyminen sopimuksille. Esitys sisältää myös ehdotukset niin sanotuiksi blankettilaeiksi, joilla saatetaan voimaan sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia taloudellisia vaikutuksia.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Sopimuksilla poistetaan ennakolta esteitä diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön puolisoitten ja perheenjäsenien työnteolta niissä vastaanottajavaltioissa, joissa työnteon edellytyksenä on valtiosopimus. Sopimukset helpottavat myös Suomessa olevien vieraiden valtioiden edustustojen henkilökunnan perheenjäsenien työskentelyä. Suomessa tämän arvioidaan vähentävän asiaan osallisena olevien viranomaisten (ulkoasiainministeriö, poliisi, työ- ja elinkeinotoimistot, Maahanmuuttovirasto) neuvonta- ja selvitystyötä. Sopimusmaiden kohdalla työvoimapoliittisen harkinnan poistuminen vähentää viranomaisten työtä ja nopeuttaa lupakäsittelyä. Lisäksi sopimukset selkeyttävät mahdollisissa tulkintatilanteissa henkilön työskentelyyn liittyvää lainkäytöllistä koskemattomuutta. Toisaalta sopimusten arvioidaan helpottavan Suomen ulkomailla olevien edustustojen henkilöstön tarvetta selvittää yksittäistapauksissa työnteon edellytyksiä.

Voimassa olevia sopimuksia on sovellettu 1990-luvulta lähtien noin 30 Suomessa työtä tekevään henkilöön. Nyt hyväksyttävien sopimusten perusteella arvioidaan vuositasolla työllistävän korkeintaan muutamia henkilöitä kussakin sopimusvaltiossa ja vastaavasti Suomessa.

4.3 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Perhe- ja puolisosopimuksilla edistetään osaltaan Suomen ulkomailla olevan diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön puolisoiden ja perheenjäsenten työntekoa asemamaassa sekä vastavuoroisesti Suomessa toimivien sopimusvaltioiden edustustojen lähetetyn henkilöstön perheenjäsenten työntekoa Suomessa. Sopimuksilla on myönteinen vaikutus myös Suomen edustustoissa työskentelevien puolustushallinnon ja muiden hallinnonalojen virkamiesten perheenjäsenten työllistymiseen. Sopimuksilla on merkitystä yksittäisen henkilön oikeussuojan kannalta, koska täydellistä luopumista diplomaattistatuksesta ei ole pidettävä suositeltavana edustuston henkilöstön puolisoiden työllistymisen mahdollistamiseksi. Täydellinen luopuminen voisi johtaa siihen, että diplomaattistatuksesta luopuneeseen puolisoon tai perheenjäseneen kohdistuvia vastaanottajavaltion toimia voitaisiin käyttää Wienin diplomaattisopimuksen tai Wienin konsulisopimuksen tarkoituksen ja päämäärän sivuuttamiseksi. Sopimuksen myötä työtätekevä puoliso ei luovu diplomaattistatuksesta, mutta häntä ei ole vapautettu siviilioikeudellisesta ja hallinnollisesta lainkäyttövallasta kyseiseen ansiotyöhön liittyvissä kysymyksissä, minkä voidaan katsoa palvelevan työnantajan etua sekä yhteiskunnan kokonaisuutta. Rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta luopuminen tapahtuisi tapauskohtaisesti ansiotyöhön liittyvissä tapauksissa ulkoasiainministeriön harkinnan mukaan.

Laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta (609/1986, jäljempänä tasa-arvolaki) kieltää välittömän ja välillisen sukupuolisyrynnän. Välittömällä syrjinnällä tarkoitetaan henkilön asettamista epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella. Välillisellä sukupuolisyrynnällä tarkoitetaan kohtelua, jossa näennäisesti neutraalilla lainsäädännöllä tai toiminnalla on epäedullinen vaikutus toiseen sukupuoleen. Tasa-arvolaki velvoittaa viranomaista luomaan ja vakiinnuttamaan sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan viranomaisilla on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassaan sekä muuttaa olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Suomen perustuslaki (731/1999), Euroopan neuvoston rasismidirektiivi (2000/43/EY) ja työsyryntädirektiivi (2000/78/EY) sekä kansainvälinen ihmisoikeuslainsäädäntö vaikuttavat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnormin taustalla. Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki velvoittavat yli kolmenkymmenen henkilön työyhteisöt laatimaan tasa-arvosuunnitelman sekä yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittain.

Ulkoasiainministeriössä on laadittu henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2013–2015. Suunnitelman ensisijaisena tavoitteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen luontevasti kaikessa ministeriön toiminnassa. Eriarvoisuuden ennaltaehkäisyssä sukupuolivaikutusten arviointi henkilöstöön vaikuttavissa hankkeissa on tärkeää. Henkilöstöpoliittisessa päätöksenteossa tulisi suunnitelman mukaan havaita, että sukupuolella on aina merkitystä ja ymmärtää, että sukupuolinäkökulmaa huomaamattomalla toiminnalla on seurauksia.

Yhdeksi suunnitelman painopistealueista on otettu perhepoliittinen näkökulma siirtymishalukkuuden helpottamiseksi. Vuonna 2010 laadittu "Selvitys Suomen ulkoasiainhallinnon siirtojärjestelmän toimivuudesta sukupuolten välisen tasa-arvon sekä työn ja perheen yhteensovittamisen kannalta" käsitteli puolisoon liittyviä siirtojärjestelmän tekijöitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Perheen kokonaistilanteen vaikuttaessa yhä selvemmin, tavoitteena on löytää lisää siirtohalukkuutta ja sukupuolten tasa-arvoa tukevia käytäntöjä. Tavoitteen toteutumista tutkitaan vuoden 2015 jälkeen tehtävässä laajemmassa henkilöstöpoliittisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskartoituksessa. Perhe- ja puolisosopimusten tekeminen edistää osaltaan tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain tavoitteiden ja ministeriön perhepoliittisten tavoitteiden toteutumista.

5 Asian valmistelu

Ulkoasiainministeriö pyysi vuonna 2007 toimivaltaisten ministeriöiden lausuntoa uusien perhe- ja puolisosopimusten tekemisestä. Työministeriö ja sisäasiainministeriö katsoivat lausunnoissaan, että perhe- ja puolisosopimusten tekeminen ei ulkomaalaislain säännösten ja niin sanotun yhden luvan periaatteen mukaan ole mahdollista. Yhden luvan periaate perustui eduskunnan hallintovaliokunnan mietintöön ulkomaalaislain muutoksesta, jossa valiokunta totesi että ulkomaalaisella voi olla vain yksi oleskelulupa kerrallaan (HE 28/2003 vp - HaVM 4/2004 vp). Tämän katsottiin merkitsevän, ettei samalla henkilöllä voi olla yhtä aikaa sekä työhön perustuvaa oleskelulupaa että ulkoasiainministeriön myöntämää oleskelulupaa. Ennen ulkomaalaislain voimaantuloa tehtyjen perhe- ja puolisosopimusten määräysten katsottiin kuitenkin olevan myös ulkomaalaislain muutoksen voimaantulon jälkeen muuttumattomina voimassa. Tämän katsottiin perustuvan ulkomaalaislain 1 §:ään sekä sen perusteluihin (HE 28/2003 vp) ja tulkinta vahvistettiin yhteisesti myös vuonna 2007 järjestetyssä ulkoasiainministeriön, sisäasiainministeriön ja työministeriön välisessä kokouksessa.

Ulkoasiainministeriö pyysi heinäkuussa 2012 uudelleen lausuntoja sisäasiainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä sekä Maahanmuuttovirastolta siitä, katsovatko ne uusien perhe- ja puolisosopimusten tekemisen mahdolliseksi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa. Lausuntojen perusteella jatkuneessa valmistelussa päädyttiin ratkaisuun, jossa muiden kuin EU:n jäsenvaltioiden edustustojen virkamiesten perheenjäsenten työllistyessä Suomessa Maahanmuuttovirasto myöntäisi kyseisille henkilöille työntekijän oleskeluluvan, jolloin ulkoasiainministeriön heille myöntämä tilapäinen oleskelulupa peruttaisiin. Tämä koskisi myös tilanteita, joissa sovelletaan Suomen ja lähettävävaltion välistä perhe- ja puolisosopimusta. Käytännön myötä yhden luvan periaatteen vastaista tilannetta ei syntyisi ja käytäntö olisi sopusoinnussa sekä ulkomaalaislain että Suomea velvoittavien Wienin diplomaatti- ja konsulisopimusten sekä perhe- ja puolisosopimusten määräysten kanssa. Ulkomaalaislakia katsottiin näin ollen olevan mahdollista tulkita siten, että myös uusien perhe- ja puolisosopimusten tekeminen olisi sopusoinnussa ulkomaalaislain säännösten kanssa ilman että ulkomaalaislakia oli tarvetta muuttaa.

Samanaikaisesti kansallisen valmistelun kanssa ulkoasiainministeriö järjesti laajan edustustokyselyn selvittääkseen perhe- ja puolisosopimusten tarvetta ja edellytyksiä. Edustustokyselyä on selostettu edellä jaksossa 3 Nykytilan arviointi.

Perhe- ja puolisosopimusneuvottelut käytiin Suomen mallisopimuksen perusteella, joka pohjautuu Euroopan neuvoston mallisopimukseen (Euroopan neuvoston ministerikomitean suositus nro R (87) 2, annettu 12 päivänä helmikuuta 1987). Neuvottelut käytiin pääosin edustustojen välityksellä siten, että ulkoasiainministeriö antoi oikeudellista tukea neuvotteluihin.

Vuosien 2014–2015 aikana allekirjoitettiin viisi sopimusta: Argentiina (11 päivänä joulukuuta 2014), Brasilia (1 päivänä joulukuuta 2015), Israel (11 päivänä maaliskuuta 2015), Serbia (9 päivänä lokakuuta 2014) ja Vietnam (20 päivänä marraskuuta 2015).

Sekä mallisopimuksesta että neuvotelluista sopimuksista pyydettiin lausunnot sisäministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä ja Maahanmuuttovirastolta. Lausuntojen perusteella sopimuk-

siin sisältyvää perheenjäsenen määritelmää tarkennettiin. Hallituksen esityksestä pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, sisäministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä ja Maahanmuuttovirastolta. Lausunnon antoivat määräaikaan mennessä oikeusministeriö, sisäministeriö ja Maahanmuuttovirasto. Työ- ja elinkeinoministeriö ilmoitti, ettei sillä ole asiassa lausuttavaa.

Hallituksen esitystä pidettiin yleisellä tasolla hyvänä ja oikeustilaa selkeyttävänä. Oikeusministeriö pyysi ulkoasiainministeriötä tarkentamaan vaikutusarviota siltä osin, kuin on kyse sopimusjärjestelyjen kohteena olevien henkilöiden lukumäärästä vuositason. Vaikutusarvioitiin lisättiin arvio sopimusten mukaisten järjestelyjen kohteena vuosittain olevien henkilöiden määrän suuruusluokasta.

Sisäministeriö lausui hallinnonalansa kannalta olevan keskeistä, että työntekoon Suomessa sovelletaan kansallista lainsäädäntöä ja että menettelyllä myös täytetään EU-lainsäädännön vaatimukset etenkin ns. yhden luvan periaatteesta. Kun esityksessä on kyse kolmannen maan edustuston henkilökuntaan kuuluvan perheenjäsenen työskentelystä Suomessa, tulee Suomen ulkomaalaislaki ja sen työntekoa koskeva 5 luku sovellettavaksi. Hallituksen esityksessä ja itse sopimuksissa on sisäministeriön mukaan hyvin tuotu esiin työntekijän yksityisoikeudellinen asema työsuhteessa ja toisaalta diplomaattisen aseman ja immuniteetin säilyminen muutoin, sekä noudatettavan menettelyn EU-lainsäädännön mukaisuus.

Maahanmuuttovirasto on aiemmin vastaavia sopimuksia kommentoidessaan tuonut esiin, että lupajärjestelmän kannalta diplomaattien perheenjäsenten työntekoon on liittynyt avoimia kysymyksiä. Hallituksen esitys tarjoaa Maahanmuuttoviraston lausunnon mukaan vastauksen keskeisiin avoimiin kysymyksiin, sillä jatkossa diplomaatin perheenjäsenelle voitaisiin myöntää työntekijän oleskelulupa. Lupajärjestelmän selkiytyminen helpottaisi Maahanmuuttoviraston mukaan myös työnteon valvontaa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimusten sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

Sopimusten keskeinen sisältö kuvataan alla asiakokonaisuuksittain. Jokainen sopimus on Suomen ja kunkin sopimusvaltion kahdenvälisen neuvotteluiden tulos, mistä johtuen asiakokonaisuuksien jaottelu artikloihin sekä artiklanumerointi poikkeavat sopimusten välillä toisistaan. Kunkin asiakokonaisuuden kohdalle on merkitty, mihin artiklaan kyseinen asiakokonaisuus eri sopimuksissa sisältyy.

Johdanto, ansiotyön salliminen ja luvan myöntämisen vastavuoroisuus. Sopimusten johdannossa tai erillisessä asiaa koskevassa artiklassa ilmaistaan osapuolten tahto sallia vapaan ansiotyön tekeminen virallisissa tehtävissä alueillaan työskentelevien diplomaattisten tai konsuliedustustojen jäsenten sekä tietyissä tapauksissa kansainvälisissä järjestöissä toimivien edustustojen jäsenten perheenjäsenille. Työntekoluvan myöntämisessä noudatetaan vastavuoroisuutta.

Ansiotyön sallimista ja luvan myöntämisen vastavuoroisuutta koskevia määräyksiä on Suomen ja Argentiinan sekä Suomen ja Brasilian välisten sopimusten 1 artiklassa ja Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 2 artiklassa ja Suomen ja Serbian välisen sopimuksen johdannossa.

Määritelmät. Artiklassa määritellään kunkin sopimuksen keskeinen termistö. Perhe- ja puolisosopimusten soveltamisen kannalta keskeisiä termejä ovat "työntekijä", "perheenjäsen" ja

"ansiotyö". Selkeyden vuoksi osassa sopimuksista on määritelty myös termi "työntekijä", jolla kuvataan tarkasti se lähetettyjen työntekijöiden piiri, jonka perheenjäsenten osalta kyseinen sopimus soveltuu. Sopimuksissa, joissa määritelmää "työntekijä" ei ole erillisenä käytetty, sopimuksen soveltamisen kannalta olennainen edustuston henkilöstön rajausta ilmenee muualta sopimustekstistä.

Pääosassa sopimuksia "perheenjäsenellä" tarkoitetaan lähetetyn työntekijän aviopuolisoa tai aviopuolisoa rinnastettavaa puolisoa lähettäjävaltion lainsäädännön mukaisesti, sekä työntekijän huollossa olevaa naimatonta alle 18-vuotiasta lasta. Viittauksella lähettäjävaltion lainsäädäntöön perheenjäsenen määritelmän sisältö muodostuu Suomen lähettämien työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä osalta Suomen lainsäädännön mukaisesti, ja vastaavasti Suomeen lähetettyjen sopimusvaltioiden työntekijöiden perheenjäsenten osalta näiden maiden lainsäädännön mukaisesti. Suomessa perheenjäsenen määritelmä ilmenee ulkomaalaislain 37 §:stä. Viittauksella lähettäjävaltion lainsäädäntöön on ennen kaikkea haluttu varmistaa suomalaisten samaa sukupuolta olevien parien yhdenvertaiset mahdollisuudet hakeutua Suomen edustustoihin eri puolilla maailmaa mahdollistamalla puolison työskentely asemamaassa myös silloin, kun vastaanottajavaltion lainsäädännössä ei tunnusteta samaa sukupuolta olevien henkilöiden parisuhdetta.

Ulkomaalaislain 37 §:ssä (380/2006) perheenjäseneksi katsotaan Suomessa asuvan henkilön aviopuoliso sekä alle 18-vuotias naimaton lapsi, jonka huoltaja on Suomessa asuva henkilö tai tämän aviopuoliso. Perheenjäseneksi katsotaan myös samaa sukupuolta oleva henkilö, jos parisuhde on kansallisesti rekisteröity. Aviopuolisoihin rinnastetaan jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sukupuolestaan riippumatta. Tällaisen rinnastuksen edellytyksenä on, että he ovat asuneet vähintään kaksi vuotta yhdessä. Asumisaikaa ei edellytetä, jos henkilöillä on yhteisessä huollossa oleva lapsi tai jos on muu painava syy. Painavana syynä on käytännössä pidetty edustuston virallista ilmoitusta perhesiteestä. Lapsen rinnastetaan myös alle 18-vuotias naimaton lapsi, joka on huoltajansa tosiasiallisessa huollossa ja tosiasiallisen huollon tarpeessa oleskelulupahakemuksen ratkaisupäivänä, mutta jonka huoltosuhteesta ei ole saatavissa virallista selvitystä (kasvatilapsi).

Suomen ja Argentiinan välisessä sopimuksessa "perheenjäseneksi" katsotaan henkilö, jonka lähettäjävaltion edustusto ilmoittaa vastaanottajavaltiolle, ja jonka vastaanottajavaltio tunnustaa lähettäjävaltion lähetetyn työntekijän kanssa samaan talouteen kuuluvaksi. Perheenjäsenen tarkempi määrittely jää tässä tapauksessa riippumaan valtioiden välillä muotoutuvista käytännöistä. Sama koskee puolison osalta Suomen ja Brasilian sekä Suomen ja Vietnamin välisiä sopimuksia, joissa perheenjäseneksi määritellään puoliso tai pysyvä kumppani kummankin valtion lainsäädännön mukaisesti. Argentiinan, Brasilian ja Vietnamin Suomeen lähettämän diplomaattisen henkilökunnan perheenjäsenten osalta tulkinnan lähtökohtana on ulkomaalaislain 37 §.

Määritelmät sisältyvät Suomen ja Argentiinan välillä tehdyn sopimuksen 2 artiklaan ja Suomen ja Brasilian, Suomen ja Israelin, Suomen ja Serbian sekä Suomen ja Vietnamin välillä tehtyjen sopimusten 1 artiklaan. Koska perheenjäsenen on määritelty Suomessa ulkomaalaislain 37 §:ssä, perheenjäsenen määritelmä kuuluu lainsäädännön alaan.

Työntekoon liittyvät hallinnolliset järjestelyt. Ansiotyön tekeminen perhe- ja puolisosopimuksen nojalla edellyttää lähettäjävaltion diplomaattisen tai konsuliedustuston tai kansainvälisessä järjestössä olevan edustuston tekemää virallista pyyntöä vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriön protokollaosastolle. Suomessa toimivaltainen viranomaisena on ulkoasiainministeriön protokollapalvelut.

Pyynnön saatuaan toimivaltainen viranomainen tutkii asian ja todettuaan, ettei laillista estettä luvan myöntämiselle ole, ilmoittaa viipymättä virallisteitse lähettäjävaltion asianomaiselle diplomaattiselle tai konsuliedustustolle tai kansainvälisessä järjestössä toimivalle edustustolle, että kyseisellä perheenjäsenellä on lupa tehdä ansiotyötä.

Suomessa noudatettavia oleskelu- ja työlupakäytäntöjä on selostettu Nykytilaa koskevassa jaksossa 2.2.

Niiden valtioiden osalta, joiden kanssa Suomi on tehnyt perhe- ja puolisosopimuksen, perheenjäsen tai puoliso saa Maahanmuuttovirastolta perhe- ja puolisosopimuksen perusteella työntekijän oleskeluluvan ilman työvoimapolitiittista harkintaa. Ulkoasiainministeriön ulkomaalaislain 69 §:n nojalla myöntämä oleskelulupa peruutetaan perheenjäsenen tai puolison aloittaessa ansiotyön, ja henkilölle myönnetään uusi henkilökortti, jossa ei ole mainintaa oleskeluoikeudesta. Käytäntö noudattaa yhden luvan periaatetta, ja sillä on pyritty ehkäisemään kahden oleskeluluvan samanaikaisesta voimassaolosta mahdollisesti seuraavia epäselvyyksiä.

Lupa tehdä ansiotyötä lakkaa pääsääntöisesti olemasta voimassa silloin, kun luvanhaltija ei ole enää perheenjäsenen asemassa, kun luvan perusteena ollut työsuhde tai tehtävä päättyy, kun lähetetyn työntekijän virkatehtävä vastaanottajavaltiossa päättyy tai kun jompikumpi perhe- ja puolisosopimuksen osapuolista irtisanoo sopimuksen. Luvan päättymiselle silloin, kun se johtuu perheenjäsenen vaikutusvallan ulkopuolella olevasta seikasta, on osassa sopimuksia asetettu vaihtelevia määräaikoja. Perheenjäsenen diplomaattinen asema Suomessa päättyy kuitenkin aina, kun lähetetyn työntekijän virkatehtävä päättyy ja hän poistuu maasta.

Perhe- ja puolisosopimuksen perusteella tehtävä ansiotyö ei oikeuta perheenjäsentä jatkamaan oleskeluaan vastaanottajavaltiossa, eikä pysymään sellaisessa ansiotyössä tai ryhtymään toiseen ansiotyöhön vastaanottajavaltiossa sen jälkeen, kun luvan voimassaolo on päättynyt. Diplomaatin perheenjäsenenä tapahtunutta tilapäistä oleskelua ei huomioida myöskään pysyvän oleskeluluvan myöntämiseen ulkomaalaislain 56 §:n nojalla vaadittavaksi oleskeluksi, mikäli perheenjäsen myöhemmin hakisi pysyvää oleskelulupaa.

Ansiotyön tekemistä koskevia hallinnollisia järjestelyjä käsitteleviä sopimusmääräyksiä sisältyy Suomen ja Argentiinan välisen sopimuksen 4 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 2 artiklaan, ja Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Serbian välisten sopimusten 3 artiklaan ja Suomen ja Vietnamin välisen sopimuksen 3 ja 4 artiklaan. Työntekoon liittyvistä luvista ja niistä koskevasta menettelystä on säädetty ulkomaalaislain 5 luvussa. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Tutkintojen tunnustaminen, erityispätevyyttä edellyttävät ja kansallisen turvallisuuden perusteella rajatut tehtävät. Perhe- ja puolisosopimus ei merkitse tutkintojen, todistusten tai opintojen automaattista vastavuoroista tunnustamista osapuolten välillä. Tällainen tunnustaminen edellyttää vastaanottajavaltiossa voimassa olevien menettelyiden sekä asiaa koskevien lainsäädännöllisten ja hallinnollisten määräysten noudattamista. Sopimusmääräyksellä pyritään turvaamaan kansallisesti yhdenmukaisten ammatillisten vaatimusten noudattaminen hauduttaessa erityispätevyyttä edellyttäviin tehtäviin.

Perheenjäsenelle sopimuksen perusteella myönnetty lupa tehdä ansiotyötä ei myöskään merkitse henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, ammattipätevyyteen tai muihin syihin perustuvaa vapautusta työsuhteeseen tavanomaisesti sovellettavista vaatimuksista, menettelyistä tai maksuista.

Ansiotyön luonteelle tai lajille ei lähtökohtaisesti ole sopimuksissa asetettu rajoituksia. Argentiinan, Brasilian, Israelin ja Serbian kanssa tehdyissä sopimuksissa vastaanottajavaltiolle on varattu oikeus evätä luvan myöntäminen työhön, jota turvallisuussyistä voi tehdä vain vastaanottajavaltion kansalainen, tai tietyillä kansallisen turvallisuuden kannalta olennaisiksi katsotuilla aloilla tehtävään työhön. Ilman nimenomaista tämänsisältöistä sopimusmääräystäkin on katsottava, ettei vastaanottajavaltiolla ole velvollisuutta myöntää lupaa ansiotyöhön perhe- ja puolisosopimuksen nojalla silloin, kun on kyse tehtävistä, joihin kansallisen lainsäädännön mukaan voidaan nimittää vain vastaanottajavaltion kansalainen.

Tutkintojen tunnustamista sekä kansallisen turvallisuuden asettamia rajoitteita käsitteleviä sopimusmääräyksiä sisältyy Suomen ja Argentiinan välisen sopimuksen 3 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 6 ja 7 artiklaan, Suomen ja Israelin välisen sopimuksen 2 ja 3 artiklaan, Suomen ja Serbian välisen sopimuksen 2 artiklaan sekä Suomen ja Vietnamin välisen sopimuksen 2 artiklaan. Tutkintojen tunnustamisesta vastaa Suomessa Opetushallitus, joka toimii EU:n yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän kansallisena yhteyspisteenä. Opetushallitus jakaa tietoa tunnustamisjärjestelmästä sekä tutkintojen tunnustamismenettelyistä. Tutkintojen tunnustamisesta on Suomessa säädetty esimerkiksi laissa ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta (531/1986) sekä laissa ammattipätevyyden tunnustamisesta (1093/2007). Valtion virkamieslaissa (750/1994) luetellaan virat, joihin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen, ja jotka siten muodostavat niiden tehtävien rungon, joihin ei myönnetä työlupaa sopimusten kansallisen turvallisuuden perusteella rajoitettuja tehtäviä koskevien määräysten perusteella. Tällaisia virkoja ovat muun muassa ministeriöiden kansliapäälliköiden, valtiosihteerien ja osastopäälliköiden virat, ulkoasiainhallinnon virat, tuomarin virat, virastojen päälliköiden virat, poliisimiehen virat, puolustusvoimien, puolustusministeriön sekä rajavartiolaitoksen virat sekä suojelupoliisin virat. Valtion virkamieslaissa lueteltujen virkojen lisäksi on katsottava, että myös yksityissektorin työt voivat kuulua sopimusten rajoittavien määräysten piiriin silloin, kun niihin sisältyy kansalliseen turvallisuuteen vaikuttavien tehtävien hoitoa. Määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Asiaa on käsitelty myös kesäkuussa 2015 annetussa työryhmämuistiossa Kaksoiskansalaisuus valtion virkaan nimitettäessä (VM 26/2015).

Siviili- ja hallinto-oikeudellinen koskemattomuus. Sopimusmääräyksen nojalla perheenjäsenet, jotka nauttivat lainkäyttöistä koskemattomuutta Wienin diplomaattisopimuksen, Wienin konsulisopimuksen tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan perusteella, ja jotka tekevät ansiotyötä perhe- ja puolisosopimuksen mukaisesti, eivät nauti koskemattomuutta siviili- ja hallinto-oikeudellisesta lainkäytöstä tai tuomioiden täytäntöönpanosta sellaisten tekojen ja laiminlyöntien osalta, jotka on tehty kyseisen ansiotyön yhteydessä, ja jotka kuuluvat vastaanottajavaltion siviili- tai hallinto-oikeudelliseen lainkäyttövaltaan. Suomen ja Israelin välisen sopimuksen 4 artiklan nojalla siviili- ja hallinto-oikeudellisesta koskemattomuudesta luopuminen ei kuitenkaan ulotu tuomioiden täytäntöönpanoon liittyvään koskemattomuuteen, jonka osalta edellytetään erillistä luopumista.

Sopimusmääräys ei merkitse luopumista siviili- ja hallinto-oikeudellisesta koskemattomuudesta muiden kuin ansiotyön yhteydessä tehtyjen tekojen tai laiminlyöntien osalta.

Siviili- ja hallinto-oikeudellista koskemattomuutta käsittelevät sopimusmääräykset sisältyvät Suomen ja Argentiinan sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 5 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 3 artiklaan ja Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Serbian välisten sopimusten 4 artiklaan. Lainkäytöstä sekä etsinnästä, takavarikosta, menettämisseuraamuksesta ja muista pakkotoimenpiteistä säädetään Suomessa lailla. Lainkäyttöllinen koskemattomuus merkitsee vapautusta tuomiovallasta. Omaisuuden vapautus pakkotoimista koskee erilaisia hallinnollisia ja prosessuaalisia pakkokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Sopimus-

ten siviili- ja hallinto-oikeudellista koskemattomuutta käsittelevät määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Rikosoikeudellinen koskemattomuus. Wienin diplomaattisopimukseen, Wienin konsulisopimukseen tai muuhun sovellettavaan kansainväliseen asiakirjaan perustuvasta rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta luopuminen ei seuraa suoraan perhe- ja puolisosopimusten määräyksistä, vaan edellyttää nimenomaista toimenpidettä lähettävävaltiolta.

Kun on kyse perheenjäsenestä, joka nauttii rikosoikeudellista koskemattomuutta jonkin edellä mainitun sopimuksen perusteella, ja on syytettyinä työnsä yhteydessä tehdystä rikoksesta, vastaanottajavaltion on esitettävä virallinen, kirjallinen pyyntö lähettävävaltiolle tämän perheenjäsenen rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta luopumiseksi, ja lähettjävaltion on vakavasti harkittava, suostuuko se esitettyyn pyyntöön.

Lähettjävaltion antama suostumus rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta luopumiseen ei sisällä suostumusta mahdollisesti annettavan tuomion täytäntöönpanon osalta. Tuomion täytäntöönpano edellyttää erillistä pyyntöä koskemattomuudesta luopumiseksi tuomion täytäntöönpanon osalta, ja lähettjävaltion tähän antamaa suostumusta.

Rikosoikeudellista koskemattomuutta käsittelevät sopimusmääräykset sisältyvät Suomen ja Argentiinan sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 6 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 3 artiklaan ja Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Serbian välisten sopimusten 5 artiklaan. Siviili- ja hallinto-oikeudellista lainkäyttöä vastaavasti myös rikosoikeudellista lainkäyttöä säännellään Suomessa rikoslaila (39/1889) ja rikosprosessilainsäädännöllä. Määräykset kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmät. Perhe- ja puolisosopimusten nojalla tehtävään ansio-työhön sovelletaan työntekovaltion vero- ja sosiaaliturvalainsäädäntöä.

Verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmiä käsittelevät sopimusmääräykset sisältyvät Suomen ja Argentiinan sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 7 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 8 artiklaan ja Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Serbian välisten sopimusten 6 artiklaan. Verovelvollisuuden perusteista säädetään perustuslain (731/1999) 81 §:n mukaan lailla, ansiotulojen verotuksen osalta erityisesti tuloverolaissa (1535/1992). Sosiaaliturvaa koskevat säädökset ovat niin ikään yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin vaikuttavina laintasoisia (perustuslain 80 §). Sopimusten verotusta ja sosiaaliturvaa käsittelevät määräykset kuuluvat näin ollen lainsäädännön alaan.

Riitojen ratkaiseminen. Niiltä osin, kuin riitojen ratkaisemisesta on sovittu, sopimusten tulkintaa tai soveltamista koskevat erimielisyydet ratkaistaan diplomaattiteitse osapuolten keskinäisillä neuvotteluilla. Suomen ja Argentiinan väliseen sopimukseen ei sisälly sopimusmääräystä riitojenratkaisusta.

Riitojen ratkaisemista käsittelevät sopimusmääräykset sisältyvät Suomen ja Serbian sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 8 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 9 artiklaan ja Suomen ja Israelin välisen sopimuksen 7 artiklaan.

Sopimuksen muuttaminen. Sopimusten muuttaminen edellyttää molempien osapuolten hyväksyntää ilman nimenomaista asiaa koskevaa sopimusmääräystäkin. Osassa sopimuksista on tästä huolimatta todettu, että sopimusta voidaan muuttaa osapuolten keskinäisellä sopimuksella vaihtamalla diplomaattisia nootteja. Muutosten voimaantuloon sovelletaan samoja menettelyitä kuin koko sopimuksen voimaantuloon.

Sopimusten muuttamista käsittelevät sopimusmääräykset sisältyvät Suomen ja Brasilian sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 9 artiklaan ja Suomen ja Israelin välisen sopimuksen 8 artiklaan.

Voimaantulo. Sopimukset edellyttävät voimaantullakseen, että sopimuspuolet käsittelevät kunkin sopimuksen kansallisten menettelyjensä mukaisesti.

Voimaantulomääräykset sisältyvät Suomen ja Argentiinan välisen sopimuksen 12 artiklaan, Suomen ja Brasilian välisen sopimuksen 10 artiklaan ja Suomen ja Israelin, Suomen ja Serbian sekä Suomen ja Vietnamin välisten sopimusten 9 artiklaan.

2 Lakiehdotusten perustelut

1§ Lakiehdotusten 1 § sisältää säännöksen, jolla saatetaan voimaan sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Lainsäädännön alaan kuuluvista määräyksistä on tehty tarkemmin selkoa esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

2§ Sopimusten muut määräykset ja voimaansaattamislait ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Kunkin lain on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Suomen ja Argentiinan, Suomen ja Israelin sekä Suomen ja Serbian väliset sopimukset tulevat voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päättämisestä on otettu vastaan.

Suomen ja Brasilian sekä Suomen ja Vietnamin väliset sopimukset tulevat voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua päivästä, jona on vastaanotettu jälkimmäinen ilmoitus sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päättämisestä.

Suomi vastaanotti ilmoituksen sopimuksen voimaansaattamiseksi tarpeellisten kansallisten menettelyiden saattamisesta päätökseen Serbialta 3 päivänä heinäkuuta 2015 ja Israelilta 7 päivänä elokuuta 2015.

Kutakin sopimusta koskeva voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kyseisen sopimuksen kanssa.

Sopimukset eivät sisällä Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvia määräyksiä, eikä sopimusten voimaansaattamislaille ole siten tarpeen hankkia Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntää.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Määräykset luetaan kuuluviksi lainsäädännön alaan, jos (1) mää-

räys koskee jonkin perustuslaissa turvatus perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, (2) määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, (3) määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, (4) määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai (5) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Eduskunnan hyväksyttäväksi esitetyt perhe- ja puolisosopimusten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset koskevat työntekoon liittyviä hallinnollisia järjestelyitä, siviili- ja hallinto-oikeudellista sekä rikosoikeudellista lainkäyttöä ja siitä luopumista, Suomen vero- ja sosiaaliturvajärjestelmän soveltamista sopimusten nojalla Suomessa tehtävään ansiotyöhön, tutkintojen tunnustamista sekä kansallisesta turvallisuudesta johtuvia rajoitteita työolupien myöntämiseen. Myös sopimusten keskeiset määritelmät sisältävän artiklan on katsottava kuuluvan lainsäädännön alaan siltä osin, kuin sopimuksissa määritellyt käsitteet koskevat lainsäädännön alaan kuuluvia asioita. Tällöin määritelmät vaikuttavat välillisesti näiden lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten sisältöön ja soveltamiseen ja kuuluvat siksi itsekkin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp ja PeVL 24/2001 vp). Lainsäädännön alaan kuuluviksi määritelmiksi voidaan edellä olevan perusteella katsoa perheenjäsenen määritelmä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että eduskunta hyväksyisi

Suomen tasavallan ja Argentiinan tasavallan välillä niiden diplomaattisissa ja konsuliedustustoissa sekä kansainvälisten järjestöjen edustustoissa työskentelevän diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten vapaasta ansiotyön tekemisestä Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2014 tehdyn sopimuksen,

Suomen tasavallan hallituksen ja Brasilian liittotasavallan hallituksen välillä diplomaattisen, konsuli-, sotilas-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten ansiotyön tekemisestä Brasiliassa 1 päivänä joulukuuta 2015 tehdyn sopimuksen,

Suomen tasavallan hallituksen ja Israelin valtion hallituksen välillä diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenten ansiotyöstä Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2015 tehdyn sopimuksen,

Suomen tasavallan hallituksen ja Serbian tasavallan hallituksen välillä niiden diplomaattisissa edustustoissa ja konsuliedustustoissa tai kansainvälisissä järjestöissä työskentelevän työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Helsingissä 9 päivänä lokakuuta 2014 tehdyn sopimuksen, sekä

Suomen tasavallan hallituksen ja Vietnamin sosialistisen tasavallan hallituksen välillä diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenten ansiotyöstä Hanoissa 20 päivänä marraskuuta 2015 tehdyn sopimuksen.

Koska sopimukset sisältävät määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

diplomaattisissa ja konsuliedustustoissa sekä kansainvälisten järjestöjen edustustoissa työskentelevän diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten vapaasta ansiotyön tekemisestä Argentiinan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Diplomaattisissa ja konsuliedustustoissa sekä kansainvälisten järjestöjen edustustoissa työskentelevän diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten vapaasta ansiotyön tekemisestä Suomen tasavallan ja Argentiinan tasavallan välillä Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2014 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2.

Laki

diplomaattisen, konsuli-, sotilas-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten ansiotyön tekemisestä Brasilian kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Diplomaattisen, konsuli-, sotilas-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenten ansiotyön tekemisestä Suomen tasavallan hallituksen ja Brasilian liittotasavallan hallituksen välillä Brasíliassa 1 päivänä joulukuuta 2015 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3.

Laki

diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenten ansiotyöstä Israelin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenten ansiotyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Israelin valtion hallituksen välillä Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2015 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4.

Laki

diplomaattisissa edustustoissa ja konsuliedustustoissa tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivissa edustustoissa työskentelevien työntekijöiden perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Serbian kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Diplomaattisissa edustustoissa ja konsuliedustustoissa tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivissa edustustoissa työskentelevien työntekijöiden perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Suomen tasavallan hallituksen ja Serbian tasavallan hallituksen välillä Helsingissä 9 päivänä lokakuuta 2014 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

5.

Laki

diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenten ansiotyöstä Vietnamin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenten ansiotyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Vietnamin sosialistisen tasavallan hallituksen välillä Hanoissa 20 päivänä marraskuuta 2015 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2015

Pääministerin estyneenä ollessa, valtiovarainministeri

Alexander Stubb

Puolustusministeri Jussi Niinistö

SOPIMUKSET

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN JA ARGENTIINAN TASAVALLAN VÄLILLÄ NIIDEN DIPLOMAATTISISSA JA KONSULIEDUSTUSTOISSA SEKÄ KANSAINVÄLISTEN JÄRJESTÖJEN EDUSTUSTOISSA TYÖSKENTELEVÄN DIPLOMAATTISEN, KONSULI-, HALLINNOLLISEN JA TEKNILLISEN HENKILÖKUNNAN PERHEENJÄSENTEN VAPAASTA ANSIOTYÖN TEKEMISESTÄ

AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE ARGENTINE REPUBLIC ON THE FREE EXERCISE OF REMUNERATED ACTIVITIES BY FAMILY MEMBERS OF DIPLOMATIC, CONSULAR, ADMINISTRATIVE AND TECHNICAL STAFF OF THEIR DIPLOMATIC MISSIONS, CONSULAR OFFICES AND MISSIONS TO INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

Suomen tasavalta ja Argentiinan tasavalta (jäljempänä "osapuolet"), jotka tahtovat sallia vapaan ansiotyön tekemisen virallisessa tehtävässä alueillaan työskentelevien toisen osapuolen diplomaattisten ja konsuliedustustojen jäsenten sekä kansainvälisissä järjestöissä olevien edustustojen jäsenten perheenjäsenille, ovat sopineet seuraavasta:

The Republic of Finland and the Argentine Republic (hereinafter referred to as "the Parties"), desirous of allowing the free exercise of remunerated activities by members of the household of members of the diplomatic missions, consular offices and missions to international organizations of one of the Parties on an official mission in the territory of the other Party, have agreed as follows:

1 artikla

Article 1

Argentiinan tasavallassa sijaitsevien Suomen tasavallan diplomaattisten ja konsuliedustustojen diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenet sekä Suomen tasavallassa sijaitsevien Argentiinan tasavallan diplomaattisten ja konsuliedustustojen diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenet saavat tarvittavan luvan saatuaan tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti ja vastavuoroisuuden pe-

Family members of diplomatic, consular, administrative and technical staff of diplomatic missions or consular offices of the Republic of Finland in the Argentine Republic, and of the Argentine Republic in the Republic of Finland, may exercise remunerated activities in the receiving State, once the required authorization has been obtained, pursuant to the provisions of this Agreement and on the basis of reciprocity. This benefit shall also extend to family members of officials accredited to mis-

rusteella. Tätä etuutta sovelletaan myös näiden valtioiden alueella sijaitseviin kansainvälisten järjestöjen edustustoihin akkreditoitujen työntekijöiden perheenjäseniin. Tätä etuutta ei sovelleta niiden työntekijöiden perheenjäseniin, jotka ovat vastaanottajavaltion kansalaisia tai asuvat pysyvästi vastaanottajavaltiossa.

2 artikla

Tässä sopimuksessa "perheenjäsenillä" tarkoitetaan diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen tai kansainvälisessä järjestössä olevan edustuston jäsenen talouden pysyviä jäseniä, jotka kyseinen diplomaattinen tai konsuliedustusto tai kansainvälisessä järjestössä oleva edustusto ilmoittaa vastaanottajavaltiolle ja jotka vastaanottajavaltio hyväksyy.

Tässä sopimuksessa "ansiotyöllä" tarkoitetaan perheenjäsenen yksityisoikeudelliseen työsopimukseen perustuvaa työtä, itsenäistä ammatinharjoittamista tai itsenäistä yksityisen yritystoiminnan harjoittamista. Tätä sopimusta ei sovelleta perheenjäsenien työskentelyyn lähettäjävaltion tai muun valtion diplomaattisessa tai konsuliedustustossa tai kansainvälisessä järjestössä olevan edustuston palveluksessa, eikä tämä sopimus vaikuta millään tavoin tällaiseen työskentelyyn.

3 artikla

Tehtävän ansiotyön luonteelle tai lajille ei aseteta rajoituksia. Katsotaan kuitenkin, että erityistä pätevyyttä edellyttävissä ammateissa tai toiminnoissa perheenjäsenen on noudatettava

sions of international organizations located in either of the two countries. This benefit shall not extend to family members of those officials who are nationals of or permanent residents in the receiving State.

Article 2

For the purposes of this Agreement, "family members" are permanent members of the household of a member of a diplomatic mission or consular office or of a mission to an international organization, to be communicated to the receiving State by the respective diplomatic mission, consular office or mission to an international organization and approved by such State.

In this Agreement "remunerated activity" means the carrying out by a family member of work under a private contract of service, the independent practice of a profession or the independent operation of a private enterprise. Service of family members in the diplomatic mission or consular office of the sending State or other states or with a mission to an international organization is not covered, and is in no way affected, by this Agreement.

Article 3

There shall be no restrictions as regards the nature or type of remunerated activity that may be engaged in. It is, however, understood that, in professions or activities requiring spe-

vastaanottajavaltion määräyksiä kyseisten ammattien tai toimintojen harjoittamisesta. Toisaalta lupa ansiotyön tekemiseen voidaan evätä tapauksissa, joissa turvallisuussyistä ai-noastaan vastaanottajavaltion kansalaisia voi-daan ottaa ansiotyöhön.

cial qualifications, family members shall be required to comply with the rules governing the exercise of such professions or activities in the receiving State. On the other hand, the au-thorization may be refused in cases in which, for reasons of security, only nationals of the receiving State may be employed.

4 artikla

Ennen kuin perheenjäsen voi tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa, lähettiläjävaltion asian-omainen diplomaattinen tai konsuliedustusto tai kansainvälisessä järjestössä oleva edustusto esittää asiasta virallisen pyynnön vastaanotta-javaltion ulkoasiainministeriön protokollaosas-tolle. Kun on todettu, ettei laillisia esteitä ole, ulkoasiainministeriö ilmoittaa viipymättä ja vi-rallisesti lähettiläjävaltion asianomaiselle dip-lomaattiselle tai konsuliedustustolle tai kan-sainvälisessä järjestössä olevalle edustustolle, että kyseisellä perheenjäsenellä on lupa tehdä ansiotyötä, jollei sovellettavista vastaanottaja-valtion säädöksistä ja määräyksistä muuta joh-du.

Article 4

Before a family member may engage in remu-nerated activity in the receiving State, the dip-lomatic mission, consular office or mission of an international organization concerned of the sending State shall make an official request to that effect to the Protocol Department of the Ministry for Foreign Affairs of the receiving State. Upon verification of the absence of legal impediments, the Ministry for Foreign Affairs shall promptly and officially inform the dip-lomatic mission, consular office or mission of an international organization concerned of the sending State that the family member is au-thorised to engage in remunerated activity, subject to the applicable regulations of the re-ceiving State.

5 artikla

Perheenjäsenet, jotka nauttivat lainkäytöllistä koskemattomuutta 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyn "diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen" perusteella tai 24 päivänä huhtikuuta 1963 tehdyn "konsulisuh-teita koskevan Wienin yleissopimuksen" pe-rusteella tai 13 päivänä helmikuuta 1946 teh-dyn "Yhdistyneiden Kansakuntien erioikeuk-

Article 5

Family members enjoying immunity from ju-risdiction under the "Vienna Convention on Diplomatic Relations" of 18 April 1961 or the "Vienna Convention on Consular Relations" signed on 24 April 1963 or under the "Con-vention on the Privileges and Immunities of the United Nations" signed on 13 February 1946 or under any other applicable interna-

sia ja vapauksia koskevan yleissopimuksen" tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan perusteella ja jotka tekevät ansiotyötä tämän sopimuksen mukaisesti, eivät nauti koskemattomuutta siviili- ja hallinto-oikeudelliseen lainkäyttöön tai mahdollisen tuomion täytäntöönpanoon nähden, kun on kyse heitä vastaan nostetuista kanteista, jotka johtuvat tällaisesta ansiotyöstä tai sen tekemiseen välittömästi liittyvistä sopimuksista, ja heihin sovelletaan tällaisen toiminnan yhteydessä vastaanottajavaltion lainsäädäntöä ja tuomiovaltaa.

6 artikla

Kun on kyse perheenjäsenistä, jotka nauttivat rikosoikeudellista koskemattomuutta 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyn "diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen" perusteella tai 24 päivänä huhtikuuta 1963 tehdyn "konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen" perusteella tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan perusteella ja ovat syytettyinä työnsä yhteydessä tehdystä rikoksesta, akkreditoijavaltio harkitsee vakavasti jokaista vastaanottajavaltion esittämää kirjallista pyyntöä, joka koskee luopumista rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta tai erillistä luopumista koskemattomuudesta mahdollisesti annettavan tuomion täytäntöönpanon osalta. Edellä sanottua tulkitaan siten, ettei se vaikuta akkreditoijavaltion oikeuteen katsoa, että koskemattomuudesta luopuminen on sen etujen vastaista.

tional instrument, and who are engaged in remunerated activity in accordance with this Agreement, shall not have the benefit of immunity from civil and administrative jurisdiction or the execution of a possible judgment regarding actions against them arising out of such remunerated activities or contracts directly related to the performance of such activities, and shall be subject to the legislation and courts of the receiving State in connection with such activities.

Article 6

In the case of family members having immunity from criminal jurisdiction in accordance with the "Vienna Convention on Diplomatic Relations" of 18 April 1961 or the "Vienna Convention on Consular Relations" signed on 24 April 1963 or any other applicable international instrument, and charged with a crime committed in relation to their work, the accrediting State shall give serious consideration to any written request submitted by the receiving State for a waiver of immunity from criminal jurisdiction, as well as to any other separate request for a waiver of immunity from the execution of any sentence that might be pronounced. The abovementioned shall be construed without prejudice to the right of the accrediting State to decide that a waiver of immunity is contrary to its interests.

7 artikla

Perheenjäsenen, joka tekee ansiotyötä vastaanottajavaltiossa, sovelletaan tämän ansiotyön tekemisen osalta kyseisen valtion asianomaista vero- ja sosiaaliturvalainsäädäntöä.

Article 7

A family member who engages in remunerated activities in the receiving State shall in relation to the exercise thereof be subject to the applicable laws of that State governing tax and social security matters.

8 artikla

Tämä sopimus ei merkitse tutkintojen, todistusten tai opintojen tunnustamista osapuolten välillä.

Article 8

This Agreement shall not entail recognition of degrees, diplomas or studies between both Parties.

9 artikla

Luvan tehdä ansiotyötä tämän sopimuksen mukaisesti katsotaan lakkaavan olemasta voimassa ilman ennakkoilmoitusta, kun diplomaattisen tai konsuliedustajan tai hallinnollisen tai teknillisen henkilökunnan jäsenen tehtävä vastaanottajavaltiossa päättyy tai kun jommankumman osapuolen hallitus irtisanoo tämän sopimuksen. Tämän sopimuksen perusteella tehty ansiotyö ei oikeuta perheenjäsentä jatkamaan oleskeluaan vastaanottajavaltiossa, eikä se oikeuta häntä pysymään sellaisessa ansiotyössä tai ryhtymään muuhun ansiotyöhön vastaanottajavaltiossa sen jälkeen, kun luvan voimassaolo on päättynyt.

Article 9

The authorisation to engage in remunerated activities under this Agreement is deemed to be terminated without prior notification upon the termination of the assignment of the diplomatic or consular agent or administrative or technical official in the receiving State, or upon the termination of this Agreement by either Party. Remunerated activities engaged in accordance with this Agreement shall not entitle the family member to continue to reside in the receiving State, nor shall it entitle the said family member to engage in such remunerated activities or to enter into other remunerated activities in the receiving State after the authorisation has terminated.

10 artikla

Osapuolet sitoutuvat toteuttamaan toimet, jotka ne katsovat tarvittavan tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

Article 10

The Parties undertake to adopt any measures they may deem necessary for the implementation of this Agreement.

11 artikla

Osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla toiselle osapuolelle kirjallisesti diplomaattiteitse aikovansa irtisanoa sopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun tämä ilmoitus on vastaanotettu.

Article 11

Either Party may denounce this Agreement through written notification to the other Party, through diplomatic channels, of its intention to denounce it. The denouncement shall be effective six months after the date of receipt of such notification.

12 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on otettu vastaan jälkimmäinen niistä kirjallisista ilmoituksista, joilla osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, että niiden kansallisen lainsäädännön mukaiset edellytykset kansainvälisten sopimusten voimaantulolle on täytetty.

Article 12

This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the last written notification by which the Parties inform each other, through diplomatic channels, that the requirements of their respective domestic legal regulations for the entry into force of international treaties have been complied with.

Tehty Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2014 kahtena alkuperäiskappaleena suomen, espanjan ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos syntyy tulkintaeroja, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

Done in Helsinki, on 11 December 2014, in two originals in the Finnish, Spanish and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

SUOMEN TASAVALLAN PUOLESTA

FOR THE REPUBLIC OF FINLAND

Elina Kalkku

Elina Kalkku

ARGENTIINAN TASAVALLAN
PUOLESTA

FOR THE ARGENTINE REPUBLIC

Roberto Daniel Pierini

Roberto Daniel Pierini

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA BRASILIAN LIITTOTASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ DIPLOMAATTISEN, KONSULI-, SOTILAS-, HALLINNOLLISEN JA TEKNILLISEN HENKILÖKUNNAN PERHEENJÄSENTEN ANSIOTYÖN TEKEMISESTÄ

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL ON THE PERFORMANCE OF REMUNERATED ACTIVITIES BY DEPENDANTS OF DIPLOMATIC, CONSULAR, MILITARY, ADMINISTRATIVE AND TECHNICAL STAFF

Suomen tasavallan hallitus ja Brasilian liittotasavallan hallitus (jäljempänä "osapuolet"), jotka ottavat huomioon maidensa välisen erityisen pitkälle edistyneen yhteisymmärryksen ja aikovat perustaa uudet järjestelmät vahvistukseen diplomaattisuhteitaan, ovat sopineet seuraavasta:

The Government of the Republic of Finland And The Government of the Federative Republic of Brazil (hereinafter referred to as the "Parties"), Considering the particularly advanced stage of understanding between the two countries; and with the aim of establishing new mechanisms to strengthen their diplomatic relations, have agreed as follows:

1 artikla

Article 1

1. Osapuolen diplomaattisen, konsuli-, sotilas-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenille voidaan antaa lupa tehdä ansiotyötä toisen osapuolen valtiossa tämän sopimuksen mukaisesti ja vastavuoroisuuden perusteella, kun kyseinen henkilökunta on virallisesti akkreditoitu jälkimmäisen osapuolen valtioon diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenenä tai tämän vastaanottajavaltion tunnustamassa ja tässä valtiossa päätoimipaikkaansa pitävässä kansainvälisessä järjestössä toimivan lähettiläjävaltion pysyvän edustuston jäsenenä.

1. The dependants of diplomatic, consular, military, administrative and technical personnel of one of the Parties officially accredited to the other as members of a diplomatic mission or consular post or as members of a permanent mission of the sending State to an international organization recognized by and having its headquarters in the receiving State may be authorized to undertake remunerated activity in the receiving State in conformity with this Agreement and on the basis of reciprocity.

2. Tässä sopimuksessa diplomaattinen, konsuli-, sotilas-, hallinnollinen ja teknillinen henkilökunta tarkoittaa jommankumman osapuolen työntekijää, lukuun ottamatta palveluskunnan jäseniä, joka ei ole vastaanottajavaltion kansalainen eikä asu pysyvästi vastaanottajavaltiossa ja joka on määrätty hoitamaan virallista tehtävää diplomaattisessa tai konsuliedustustossa tai kansainvälisen järjestön pysyvässä edustustossa. 3. Tässä sopimuksessa ilmaus "perheenjäsenet" tarkoittaa a) puolisoa tai pysyvää kumppania kummankin valtion lain mukaisesti; b) naimatonta huollettavaa alle 18-vuotiaasta lasta. 4. Tässä sopimuksessa "ansiotyö" tarkoittaa perheenjäsenen tekemää yksityisoikeudelliseen työsopimukseen perustuvaa työtä, itsenäistä ammatinharjoittamista tai itsenäistä yksityisen yritystoiminnan harjoittamista. Tätä sopimusta ei sovelleta perheenjäsenten työskentelyyn lähettäjävaltion tai muun valtion diplomaattisessa tai konsuliedustustossa tai kansainvälisessä järjestössä toimivassa edustustossa, eikä sopimus vaikuta millään tavoin tällaiseen työskentelyyn.	2. For the purposes of this Agreement, diplomatic, consular, military, administrative and technical personnel refers to anyone employed by one of the Parties, except members of service staff, who is not a national of or permanent resident in the receiving State and is assigned to an official mission at a diplomatic mission, a consular post or a permanent mission to an international organization. 3. For the purposes of this Agreement, the expression "dependants" refers to a) a spouse or permanent companion, according to the laws of each State; b) an unmarried dependent child under 18 years of age. 4. In this Agreement "remunerated activity" means the carrying out by a dependant of work under a private contract of service, the independent practice of a profession or the independent operation of a private enterprise. Service of dependants in a diplomatic mission or a consular post of the sending State or other states or a mission to an international organization is not covered, and is in no way affected, by this Agreement.

2 artikla

Article 2

Ennen kuin perheenjäsen voi tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa, lähettäjävaltion asian-

Before a dependant may engage in remunerated activity in the receiving State, the diplomat-

omainen edustusto esittää asiasta virallisen pyynnön vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriön protokollaosastolle. Todettuaan, ettei laillisia esteitä ole, ulkoasiainministeriö ilmoittaa viipymättä ja virallisesti lähettäjävaltion asianomaiselle edustustolle, että kyseisellä perheenjäsenellä on lupa tehdä ansiotyötä, jollei vastaanottajavaltion sovellettavista määräyksistä muuta johdu.

3 artikla

Jos perheenjäsen, jolla on lupa tehdä ansiotyötä, on vapautettu vastaanottajavaltion lainkäytövallasta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 31 ja 37 artiklan tai muun sovellettavan kansainvälisen sopimuksen mukaisesti,

a) perheenjäsentä ei kuitenkaan ole vapautettu siviili- eikä hallinto-oikeudellisesta lainkäytövallasta eikä mahdollisen tuomion täytäntöönpanosta vastaanottajavaltiossa silloin, kun häntä vastaan nostetaan kanne tämän ansiotyön tekemiseen välittömästi liittyvistä teoista. Täytäntöönpanotoimia voidaan toteuttaa ainoastaan loukkaamatta perheenjäsenen sekä hänen yksityisasuntonsa ja omaisuutensa koskemattomuutta, diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 29 ja 30 artiklan mukaisesti; ja

b) lähettäjävaltio harkitsee vakavasti vastaanottajavaltion pyyntöä, joka koskee luopumista perheenjäsenen rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta silloin, kun häntä syytetään rikok-

ic mission or consular post concerned of the sending State shall make an official request to that effect to the Protocol Department of the Ministry for Foreign Affairs of the receiving State. Upon verification of the absence of legal impediments, the Ministry for Foreign Affairs shall promptly and officially inform the Mission concerned of the sending State that the dependant is authorised to engage in remunerated activity, subject to the applicable regulations of the receiving State.

Article 3

Where the dependant authorized to undertake remunerated activity has immunity from the jurisdiction of the receiving State in accordance with Articles 31 and 37 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations or any other applicable international agreement,

a) it is agreed that the dependant shall not enjoy immunity from civil or administrative jurisdiction or the execution of a possible judgment in the receiving State concerning actions brought against the dependant in respect of acts directly related to the performance of such remunerated activity. Execution measures can only be taken without infringing the inviolability of the dependant or his or her residence and property, in accordance with Articles 29 and 30 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations; and

b) it is agreed that the sending State shall give serious consideration to any request from the receiving State to waive the immunity from criminal jurisdiction of a dependant accused of

sen tekemisestä kyseisen ansiotyön yhteydessä, tai erillistä luopumista koskemattomuudesta mahdollisesti annettavan tuomion täytäntöönpanon osalta.

4 artikla

Lupa tehdä ansiotyötä lakkaa olemasta voimassa, kun luvanhaltija lakkaa olemasta perheenjäsenen asemassa, kun perheenjäsen suorittaa loppuun sopimusvelvoitteensa, tai joka tapauksessa silloin, kun häntä huoltavan henkilön tehtävä päättyy.

5 artikla

Perheenjäsenen lupa tehdä ansiotyötä tämän sopimuksen perusteella ei oikeuta kyseistä henkilöä jatkamaan työskentelyä tai oleskelemaan vastaanottajavaltiossa sen jälkeen, kun häntä huoltavan henkilön tehtävä on päättynyt.

6 artikla

Mikään tässä sopimuksessa ei oikeuta perheenjäsentä tekemään ansiotyötä, jota vastaanottajavaltion lainsäädännön mukaan voi tehdä vain kyseisen valtion kansalainen tai joka vaikuttaa kansalliseen turvallisuuteen.

having committed a criminal offense in the course of such remunerated activity, as well as to waive separately immunity from the execution of any sentence that might be pronounced.

Article 4

The authorization to undertake remunerated activity shall terminate as soon as the beneficiary of the authorization ceases to have the status of a dependant, on the date of the completion by the dependant of his or her contractual obligations or, in any case, at the termination of the assignment of the individual whose dependant the person concerned is.

Article 5

The authorization of a dependant to undertake remunerated activity in conformity with this Agreement shall not give the person concerned the right to continue working or to reside in the receiving State, once the assignment of the individual whose dependant the person concerned is has terminated.

Article 6

Nothing in this Agreement shall give the right to a dependant to undertake employment which, under the legislation of the receiving State, can only be undertaken by a national of that State, or which affects national security.

7 artikla

Tämä sopimus ei merkitse ulkomailla saatujen ammattinimikkeiden tai suoritettujen tutkintojen tunnustamista ilman eri toimenpiteitä. Tällainen tunnustaminen voidaan myöntää ainoastaan vastaanottajavaltiossa voimassa olevien asiaa koskevien sääntöjen mukaisesti. Jos perheenjäsen on erityispätevyyttä tarvitseva ammattihenkilö, hänen on täytettävä samat vaatimukset kuin samaa tehtävää hakevan vastaanottajavaltion kansalaisen.

Article 7

This Agreement shall not imply automatic recognition of titles or degrees obtained abroad. Such recognition can only be granted in conformity with the rules in force which regulate these matters in the receiving State. In the case of professionals requiring special qualifications, the dependant shall meet the same requirements as a national of the receiving State applying for the same position would have to fulfill.

8 artikla

1. Ansiotyötä tekevien perheenjäsenten on maksettava vastaanottajavaltiossa vastaanottajavaltion verolainsäädännön mukaisesti kaikki verot, jotka liittyvät heidän ansiotyössään kyseisessä valtiossa olevasta lähteestä saamiinsa tuloihin.

2. Perheenjäseniin, jotka tekevät ansiotyötä tämän sopimuksen mukaisesti, sovelletaan vastaanottajavaltion sosiaaliturvalainsäädäntöä.

Article 8

1. Dependants who undertake remunerated activity must pay in the receiving State all taxes related to the income which they receive in the performance of their activities from a source in that State, according to the tax legislation of the receiving State.

2. Dependants who perform remunerated activity under this Agreement shall be subject to the social security legislation of the receiving State.

9 artikla

1. Osapuolet ratkaisevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat diplomaattisin keinoin.

2. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten keskinäisellä sopimuksella vaihtamalla diplomaattisia nootteja. Muutos tulee voimaan 10 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

Article 9

1. Any controversy over the interpretation or application of this Agreement will be resolved by the Parties through diplomatic means.

2. This Agreement may be amended by mutual accord between the Parties, with the exchange of diplomatic notes. The amendment will enter into force in conformity with the procedure established in Article 10.

10 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan 30 (kolmekymmenen) päivän kuluttua päivästä, jona on vastaanotettu jälkimmäinen niistä ilmoituksista, joilla osapuolet ilmoittavat toisilleen, että niiden kansalliset oikeudelliset menettelyt on suoritettu.

Article 10

This Agreement will come into force 30 (thirty) days after the date of receipt of the latter notification by the Parties notifying compliance with their respective internal legal procedures.

11 artikla

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi, mutta se voidaan irtisanoa, jos jompikumpi osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle kirjallisesti diplomaattiteitse päättäneensä irtisanoa sopimuksen. Tällöin tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa 90 (yhdeksänkymmenen) päivän kuluttua ilmoituspäivästä.

Article 11

This Agreement shall remain in force indefinitely, but may be terminated if either Party notifies the other in writing through diplomatic channels, of its decision to terminate this Agreement. In that event, this Agreement shall cease to have effect 90 (ninety) days from the date of such a notification.

Tehty Brasíliassa 1 päivänä joulukuuta 2015 kahtena kappaleena suomen, portugalín ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos syntyy tulkintaeroja, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

Done at Brasília, on 1st of December 2015, in duplicate in the Finnish, Portuguese and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
PUOLESTA
Markku Virri

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND

Markku Virri

BRASILIAN LIITTOTASAVALLAN
HALLITUKSEN PUOLESTA

FOR THE GOVERNMENT OF THE
FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL

Sérgio Danese

Sérgio Danese

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HAL-
LITUKSEN JA ISRAELIN VALTION HAL-
LITUKSEN VÄLILLÄ DIPLOMAATTISEN
TAI KONSULIEDUSTUSTON JÄSENEEN
PERHEENJÄSENTEN ANSIOTYÖSTÄ

AGREEMENT BETWEEN THE GOV-
ERNMENT OF THE REPUBLIC OF FIN-
LAND AND THE GOVERNMENT OF THE
STATE OF ISRAEL ON GAINFUL OC-
CUPATION FOR FAMILY MEMBERS OF
A MEMBER OF A DIPLOMATIC MISSION
OR CONSULAR POST

Suomen tasavallan hallitus ja Israelin valtion hallitus (jäljempänä "osapuolet"), jotka ymmärtävät, että diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen talouteen kuuluvat perheenjäsenet, erityisesti puoliset, saattavat haluta työskennellä siinä valtiossa, johon diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsen on määrätty virkatehtävään, haluavat helpottaa näiden perheenjäsenten ansiotyön tekemistä vastaanottajavaltiossa, ovat sopineet seuraavasta:

The Government of the Republic of Finland and the Government of the State of Israel (hereinafter referred to as the "Parties"), realizing that the family members of a member of a diplomatic mission or consular post who form part of the household of the latter, in particular spouses, may wish to work in the State where the member of a diplomatic mission or consular post is assigned to duty, desirous of facilitating the engagement of such family members in a gainful occupation in the receiving State, have reached the following Agreement:

1 artikla

Article 1

Määritelmät

Definitions

Tässä sopimuksessa

For the purpose of this Agreement:

1. "diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsen" tarkoittaa vastaanottajavaltiossa toimivassa lähettäjävaltion diplomaattisessa tai konsuliedustustossa työskentelevää diplomaattisen henkilökunnan tai konsuliedustuston henkilökunnan jäsentä, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan jäsentä sekä palveluskunnan jäsentä, joka ei ole vastaanottajavaltion kansalainen tai asu siellä vakituisesti ja joka on määrätty virkatehtävään diplomaattiseen tai

1. "a member of a diplomatic mission or consular post" means a member of the diplomatic or consular staff, of the administrative and technical staff and of the service staff of a diplomatic mission or consular post of the sending State in the receiving State who is not a national of or a permanent resident in the receiving State and who is assigned to official duty in the diplomatic mission or consular post;

konsuliedustustoon;

2. diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen "perheenjäsenen" tarkoittaa	2. "a family member" of a member of a diplomatic mission or consular post means
a. diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen aviopuolisoa tai aviopuolisoon rinnastettavaa kumppania lähettävävaltion sovellettavan lainsäädännön mukaisesti;	a. the spouse or de facto spouse of the member of a diplomatic mission or consular post, in accordance with the applicable legislation of the sending State;
b. naimatonta huollettavaa alle 18-vuotiaasta lasta niin kauan kuin lapsi asuu diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen taloudessa.	b. an unmarried dependant child under the age of 18 years, as long as the child is living in the household of the member of a diplomatic mission or consular post.

2 artikla

Article 2

Lupa tehdä ansiotyötä

Authorization to Engage in a Gainful Occupation

1. Perheenjäsenelle myönnetään lupa tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa vastaanottajavaltion sovellettavan lainsäädännön ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.	1. A member of the family shall be authorized to engage in a gainful occupation in the receiving State in accordance with the provisions of the applicable legislation of the receiving State and the provisions of this Agreement.
2. Vastaanottajavaltiolla on oikeus evätä lupa tehdä ansiotyötä tietyillä aloilla. Lupa voidaan evätä tapauksissa, joissa turvallisuussyistä ainoastaan vastaanottajavaltion kansalaisia voidaan ottaa ansiotyöhön.	2. The receiving State shall retain the right to withhold authorization for gainful occupation in certain fields. The authorization may be withheld in cases where, by reasons of security, only nationals of the receiving State can be employed.

3. Perheenjäsenelle myönnetty lupa tehdä ansiotyötä lakkaa olemassa olemassa,
 - a. kun luvanhaltija lakkaa olemasta 1 artiklan 2 kohdassa määritellyn "perheenjäsenen" asemassa; tai
 - b. kohtuullisen ajan kuluttua sen jälkeen, kun diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen virkatehtävä on päättynyt.

3 artikla

Menettelyt

Perheenjäsenen ansiotyön tekemiseen vastaanottajavaltiossa sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä ja edellytetään lupaa, jonka vastaanottajavaltion asianomaiset viranomaiset myöntävät etukäteen pyynnöstä, jonka lähettäjävaltion suurlähetystö lähettää perheenjäsenen puolesta vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriön protokollaosastolle. Pyyntöissä yksilöidään haettava työtehtävä ja annetaan yksityiskohtaiset tiedot mahdollisesta työnantajasta sekä mahdolliset muut tiedot, joita asianomainen viranomainen edellyttää menettelyjensä ja muodollisuuksiensa mukaisesti. Tarkistettuaan, kuuluuko kyseinen henkilö tämän sopimuksen 1 artiklan 2 kohdassa määriteltyihin ryhmiin, ja ottaen huomioon sovellettavat sisäiset menettelyt, vastaanottajavaltion asianomaiset viranomaiset ilmoittavat virallisesti lähettäjävaltion suurlähetystölle

3. The authorization for gainful occupation granted to members of the family shall cease
 - a. when the beneficiary of the authorization ceases to have the status of a "member of the family" defined in Article 1(2); or
 - b. at the end of a reasonable period after the official duty of the member of a diplomatic mission or consular post terminates.

Article 3

Procedures

The engagement of a member of the family in a gainful occupation in the receiving State shall be governed by the provisions of this Agreement and shall be subject to prior authorization of the relevant authorities of the receiving State through a request sent on behalf of the member of the family by the Embassy of the sending State to the Protocol Department of the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State. The request shall specify the position applied for, the details of the potential employer and any other information required by the relevant authority in accordance with its procedures and forms. The relevant authorities of the receiving State, after checking whether the person in question fits the categories defined in Article 1(2) of this Agreement and taking into account the applicable internal procedures, shall officially inform the

vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriön protokollaosaston välityksellä, että kyseisellä henkilöllä on lupa toimia haettavassa työtehtävässä vastaanottajavaltion sovellettavan lain-säädännön mukaisesti.

Jos perheenjäsen milloin tahansa työluvan saatuaan aikoo vaihtaa työnantajaa, on lupaa tehdä ansiotyötä pyydyttävä uudelleen.

Perheenjäsenelle myönnetty lupa tehdä ansiotyötä ei merkitse henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, ammattipätevyyteen tai muihin syihin perustuvaa vapautusta työsuhteeseen tavanomaisesti sovellettavista vaatimuksista, menettelyistä tai maksuista. Jos kyse on erityispätevyyttä edellyttävästä ammatista, perheenjäsentä ei vapauteta sovellettavien vaatimusten täyttämistä. Tämä sopimus ei merkitse todistusten ja tutkintojen tai opintojen tunnustamista osapuolten valtioiden välillä.

Embassy of the sending State, through the Protocol Department of the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State, that the person is authorized to engage in the position applied for, according to the applicable legislation of the receiving State.

Should the member of the family seek to change his/her employer at any time after receiving a work permit, a further request for authorization must be submitted.

An authorization for a member of the family to engage in a gainful occupation will not imply an exemption, whether relating to personal characteristics, professional or trade qualifications or otherwise, from any requirements, procedures or fees which may ordinarily apply to any employment. In the case of professions requiring special qualifications, the member of the family shall not be exempted from fulfilling the applicable requirements. This Agreement does not imply any recognition of diplomas and degrees or studies between the two States.

4 artikla

Article 4

Siviili- ja hallinto-oikeudellinen koskemattomuus

Immunity from Civil and Administrative Jurisdiction

Jos perheenjäsenet nauttivat vastaanottajavaltiossa siviili- tai hallinto-oikeudellista koskemattomuutta vuonna 1961 tehdyn diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen mukaisesti tai vuonna 1963 tehtyyn konsulisuhteita koskevaan Wienin yleissopimukseen sisältyvien kansainvälisen tapaoikeuden sääntöjen mukaisesti, tätä koskemattomuutta ei sovelleta sellaisiin tekoihin tai laiminlyönteihin, jotka on tehty kyseisen ansiotyön yhteydessä ja jotka kuuluvat vastaanottajavaltion siviili- tai hallinto-oikeudelliseen lainkäyttövaltaan. Tällaisen luopumisen siviili- tai hallinto-oikeudellisesta koskemattomuudesta ei tulkita koskevan tuomioiden täytäntöönpanoon liittyvää koskemattomuutta, jonka osalta edellytetään erillistä luopumista.

If members of the family enjoy immunity from the civil or administrative jurisdiction of the receiving State in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations, 1961, or in accordance with the rules of customary international law as they are embodied in the Vienna Convention on Consular Relations, 1963, such immunity shall not apply in respect of any act or omission carried out in the course of the gainful occupation and falling within the civil or administrative jurisdiction of the receiving State. Such a waiver of immunity from civil or administrative jurisdiction shall not be construed as extending to immunity from execution of the sentences, for which a specific waiver will be required.

5 artikla

Article 5

Rikosoikeudellinen koskemattomuus

Immunity from Criminal Jurisdiction

1. Jos perheenjäsenet nauttivat vastaanottajavaltiossa rikosoikeudellista koskemattomuutta vuonna 1961 tehdyn diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen mukaisesti tai vuonna 1963 tehtyyn konsulisuhteita koskevaan Wienin yleissopimukseen sisältyvien kansainvälisen tapaoikeuden sääntöjen mukaisesti, sovelletaan määräyksiä rikosoikeudellisesta kos-

1. If members of the family enjoy immunity from the criminal jurisdiction of the receiving State in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations, 1961, or in accordance with the rules of customary international law as they are embodied in the Vienna Convention on Consular Relations, 1963, the provisions concerning immunity from the criminal

kemattomuudesta vastaanottajavaltiossa myös sellaisiin tekoihin tai laiminlyönteihin, jotka on tehty kyseisen ansiotyön yhteydessä.

2. Kun on kyse vakavista rikoksista, jotka perheenjäsen on tehnyt ansiotyönsä yhteydessä, lähettiläjävaltio harkitsee kuitenkin vakavasti luopumista tämän perheenjäsenen rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta vastaanottajavaltiossa, jos vastaanottajavaltio sitä kirjallisesti pyytää.
3. Tällaisen rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta luopumisen ei *tulkita koskevan tuomioiden täytäntöönpanoon liittyvää koskemattomuutta*, jonka osalta edellytetään erillistä luopumista.

6 artikla

Verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmät

Vuonna 1961 tehdyn diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen mukaisesti ja vuonna 1963 tehtyyn konsulisuhteita koskevaan Wienin yleissopimukseen sisältyvien kansainvälisen tapaoikeuden sääntöjen mukaisesti perheenjäseniin sovelletaan vastaanottajavaltion verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmiä vastaanottajavaltiossa tehtävään ansiotyöhön liittyvissä asioissa.

jurisdiction of the receiving State shall continue to apply in respect of any act or omission carried out in the course of the gainful occupation.

2. However, in the case of serious offences carried out by family members in the course of their gainful occupation, the sending State shall, upon the request in writing of the receiving State, seriously consider waiving the immunity of the member of the family concerned from the criminal jurisdiction of the receiving State.
3. Such a waiver of immunity from criminal jurisdiction shall not be construed as extending to immunity from execution of sentences, for which a specific waiver will be required.

Article 6

Fiscal and Social Security Regimes

In accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations, 1961, and in accordance with the rules of customary international law as they are embodied in the Vienna Convention on Consular Relations, 1963, members of the family shall be subject to the fiscal and social security regimes of the receiving State for matters connected with their gainful occupation in that State.

7 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat eroavuudet tai erimielisyydet ratkaistaan keskinäisillä neuvotteluilla.

Article 7

Settlement of Disputes

Any differences or disputes regarding the interpretation or application of this Agreement shall be settled through mutual consultations.

8 artikla

Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten keskinäisellä sopimuksella vaihtamalla diplomaattisia nootteja. Muutos tulee voimaan 9 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

Article 8

Amendments

This Agreement may be amended by mutual accord between the Parties, with the exchange of diplomatic notes. Any amendment shall enter into force in conformity with the procedure established in Article 9.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Kumpikin osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

Osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, kun tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset toimet on toteutettu. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on vastaanotettu.

Article 9

Entry into Force

This Agreement shall remain in force for an indefinite period. Either Party may terminate it any time by giving six (6) months' notice in writing to the other Party.

The Parties shall notify each other through diplomatic channels of the completion of the national measures necessary for the entry into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the later notification.

Tämän vakuudeksi asianmukaisesti valtuutetut osapuolten edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2015

kahtena alkuperäiskappaleena suomen, heprean ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos tämän sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

In witness whereof, the duly authorized representatives of the Parties have signed this Agreement,

in Helsinki, on 11 March 2015

in two original copies, in the Finnish, Hebrew and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
PUOLESTA

Jarno Syrjälä

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND

Jarno Syrjälä

ISRAELIN VALTION HALLITUKSEN
PUOLESTA

Dan Ashbel

FOR THE GOVERNMENT OF THE STATE
OF ISRAEL

Dan Ashbel

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA SERBIAN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ NIIDEN DIPLOMAATTISISSA EDUSTUSTOISSA JA KONSULIEDUSTUSTOISSA TAI KANSAINVÄLISISSÄ HALLITUSTENVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ TOIMIVISSA EDUSTUSTOISSA TYÖSKENTELEVIEN TYÖNTEKIJÖIDEN PERHEENJÄSENEEN ANSIOTYÖN TEKEMISESTÄ

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SERBIA ON GAINFUL OCCUPATION OF FAMILY MEMBERS OF EMPLOYEES OF THEIR DIPLOMATIC MISSIONS, CONSULAR OFFICES OR MISSIONS TO INTERNATIONAL GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

Suomen tasavallan hallitus ja Serbian tasavallan hallitus (jäljempänä "osapuolet"), jotka tahtovat sallia vastavuoroisesti ansiotyön virallisiin tehtäviin alueelleen määrättyjen toisen osapuolen diplomaattisten edustustojen, konsuliedustustojen tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivien edustustojen työntekijöiden perheenjäsenille, antavat näille perheenjäsenille luvan tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa seuraavasti:

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Serbia (hereinafter "the Parties") in their desire to permit, on the basis of reciprocity, gainful occupation of the family members of employees of diplomatic missions, consular posts or missions to international governmental organizations of one of the Parties assigned to official duty in the territory of the other Party, shall authorize these family members to engage in gainful occupation in the receiving State as follows:

1 artikla

Article 1

Tässä sopimuksessa

In this Agreement:

i) "työntekijä" tarkoittaa lähettjävaltiosta tulevaa henkilöä, joka ei ole vastaanottajavaltion kansalainen tai asu pysyvästi vastaanottajavaltiossa ja joka on määrätty toimimaan virallisessa tehtävässä vastaanottajavaltiossa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisessä hallitustenvälisessä järjestössä toimivan edustuston jäsenenä;

i) "employee" means a person from the sending State, who is not a national of or a permanent resident in the receiving State and is assigned to official duty as a member of a diplomatic mission or a consular post, or as a member of a mission to an international governmental organization in the receiving State;

ii) "perheenjäsen" tarkoittaa

- aviopuolisoa,

- rekisteröidyn parisuhteen osapuolta lähettäjävaltion lainsäädännön mukaisesti, edellyttäen, että lähettäjävaltion ulkoasiainministeriö on ilmoittanut hänet rekisteröidyn parisuhteen osapuoleksi ja että hänellä on diplomaattipassi tai virkapassi,

- naimatonta huollettavaa alle 18-vuotiasta lasta;

iii) "ansiotyö" tarkoittaa perheenjäsenen tekee yksityisoikeudelliseen työsopimukseen perustuvaa työtä, itsenäistä ammatinharjoittamista tai itsenäistä yksityisen yritystoiminnan harjoittamista. Tätä sopimusta ei sovelleta perheenjäsenten työskentelyyn lähettäjävaltion tai muun valtion diplomaattisessa tai konsuliedustustossa tai kansainvälisessä hallitustenvälisessä järjestössä toimivassa edustustossa, eikä sopimus vaikuta millään tavoin tällaiseen työskentelyyn.

ii) "family member" means

-a spouse,

-a registered partner, according to the laws of the sending State, and provided that he/she has been notified in such capacity by the Ministry of Foreign Affairs of the sending State and that he/she is a holder of a diplomatic or an official passport,

-an unmarried dependent child under 18 years of age;

iii) "gainful occupation" means the carrying out by a family member of work under a private contract of service, the independent practice of a profession or the independent operation of a private enterprise. Service of family members in a diplomatic mission or a consular post of the sending State or other states or a mission to an international governmental organization is not covered, and is in no way affected, by this Agreement.

2 artikla

Ansiotyön luonteelle tai lajille ei aseteta rajoituksia. Erityistä pätevyyttä edellyttävässä ammatissa tai toiminnassa perheenjäsenen on kuitenkin noudatettava vastaanottajavaltion määräyksiä kyseisen ammatin tai toiminnan harjoittamisesta. Lupa ansiotyön tekemiseen voidaan myös evätä tapauksessa, jossa turvallisuussyistä ainoastaan vastaanottajavaltion kansalainen voidaan ottaa ansiotyöhön.

Article 2

There shall be no restrictions as to the nature or type of gainful occupation to be performed. However, it shall be understood that in such professions or activities as require special qualifications, it shall be necessary for the family member to comply with the rules that govern the practice of that profession or activities in the receiving State. In addition, the authorization may be withheld in such cases where, by reasons of security, only nationals of the receiving State can be employed.

Tämä sopimus ei merkitse todistusten ja tutkintojen tai opintojen tunnustamista osapuolten valtioiden välillä.

This Agreement does not imply recognition of diplomas and degrees or studies between the two Parties.

3 artikla

Article 3

Ennen kuin toisen osapuolen diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisessä hallitustenvälisessä järjestössä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsen voi tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa, lähettäjävaltion asianomainen edustusto esittää asiasta virallisen ilmoituksen vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriön protokollaosastolle. Todettuaan, ettei laillisia esteitä ole, ulkoasiainministeriö ilmoittaa viipymättä ja virallisesti lähettäjävaltion asianomaiselle edustustolle, että kyseisellä perheenjäsenellä on lupa tehdä ansiotyötä, jollei sovellettavista vastaanottajavaltion säädöksistä ja määräyksistä muuta johdu.

Before a family member of employees of diplomatic missions, consular posts or missions to international governmental organizations of one of the parties may engage in gainful occupation in the receiving State, the mission or consular post concerned of the sending State shall make an official notification to that effect to the Protocol Department of the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State. Upon verification of the absence of legal impediments, the Ministry of Foreign Affairs shall promptly and officially inform the mission or consular post concerned of the sending State that the family member is authorized to engage in gainful occupation, subject to the applicable regulations of the receiving State.

4 artikla

Article 4

Perheenjäsentä, joka tekee ansiotyötä tämän sopimuksen mukaisesti ja joka on vapautettu vastaanottajavaltion lainkäyttövallasta 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyn diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan perusteella, ei ole vapautettu siviili- ja hallinto-oikeudellisesta lainkäyttövallasta tai mahdollisen tuomion täytäntöönpanosta tähän ansiotyöhön liittyvissä asioissa.

A family member who engages in gainful occupation under this Agreement and who has immunity from the jurisdiction of the receiving State in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961, or under any other applicable international instrument, shall not enjoy immunity from civil and administrative jurisdiction or the execution of a possible judgment with respect to any matter arising from such gainful occupation.

5 artikla

Jos perheenjäsen nauttii rikosoikeudellista koskemattomuutta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan perusteella, sovelletaan tällaista koskemattomuutta koskevia määräyksiä tekoihin tai laiminlyönteihin, jotka on tehty kyseisen ansiotyön yhteydessä. Lähettävävaltio harkitsee kuitenkin huolellisesti jokaista vastaanottajavaltion esittämää pyyntöä, joka koskee luopumista rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta tai erillistä luopumista koskemattomuudesta mahdollisen tuomion täytäntöönpanon osalta.

Article 5

In the case of a family member who enjoys immunity from criminal jurisdiction according to the Vienna Convention on Diplomatic Relations or any other applicable international instrument, the provisions establishing such immunity shall be applied with respect to any action or omission originated in the performance of the gainful occupation. However, the sending State shall carefully consider any request submitted by the receiving State to waive the immunity from criminal jurisdiction, as well as to waive separately immunity from the execution of any sentence that might be pronounced.

6 artikla

Perheenjäsenen, joka tekee ansiotyötä tämän sopimuksen mukaisesti, sovelletaan vastaanottajavaltion vero- ja sosiaaliturvajärjestelmiä kaikissa asioissa, jotka liittyvät ansiotyöhön kyseisessä valtiossa.

Article 6

A family member who engages in gainful occupation under this Agreement shall be subject to the fiscal and social security schemes of the receiving State for all matters concerned with the gainful occupation in that State.

7 artikla

Tähän sopimukseen perustuva lupa tehdä ansiotyötä katsotaan päättyneeksi ilman ennakkoilmoitusta, kun työntekijän tehtävä vastaanottajavaltiossa päättyy tai kun jompikumpi osapuoli irtisanoo tämän sopimuksen. Tämän sopimuksen perusteella tehty ansiotyö ei oikeuta perheenjäsentä jatkamaan oleskeluaan vastaanottajavaltiossa, eikä pysymään sellaisessa ansiotyössä tai tekemään toista ansiotyötä vastaanottajavaltiossa sen jälkeen, kun lu-

Article 7

The authorization for gainful occupation under this Agreement is deemed to be terminated without prior notification upon the termination of the assignment of the employee in the receiving State, or upon the termination of this Agreement by either Party. Gainful occupation engaged in in accordance with this Agreement shall not entitle the family member to continue to reside in the receiving State, nor shall it entitle the said family member to remain in such gainful occupation or to enter into other gain-

van voimassaolo on päättynyt.

ful occupation in the receiving State after the authorization has terminated.

8 artikla

Article 8

Mahdolliset erimielisyydet tämän sopimuksen tulkinnasta ja täytäntöönpanosta ratkaistaan diplomaattiteitse yhteisestä sopimuksesta.

Any divergence in the interpretation and implementation of this Agreement will be resolved through diplomatic channels and by mutual consent.

9 artikla

Article 9

Tämä sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on vastaanotettu jälkimmäinen niistä kirjallisista ilmoituksista, joilla osapuolet ilmoittavat toisilleen diplomaattiteitse, että niiden kansalliset sopimuksen voimaantulon edellyttämät oikeudelliset vaatimukset on täytetty.

This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the last written notification by which the Parties have informed each other, through diplomatic channels, that their internal legal requirements necessary for its entry into force have been fulfilled.

10 artikla

Article 10

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Kumpikin osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

This Agreement shall remain in force for an indefinite period. Either Party may terminate it any time by giving six (6) months' notice in writing to the other Party.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen

Helsingissä 9 päivänä lokakuuta 2014

kahtena alkuperäiskappaleena suomen, serbian ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos tämän sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
PUOLESTA

Erkki Tuomioja

SERBIAN TASAVALLAN HALLITUKSEN
PUOLESTA

Ivica Dačić

In witness whereof, the duly authorized representatives of the Parties have signed this Agreement,

at Helsinki, on 9 October 2014

in two originals, in the Finnish, Serbian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND

Erkki Tuomioja

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF SERBIA

Ivica Dačić

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA VIETNAMIN SOSIALISTISEN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ DIPLOMAATTISTEN TAI KONSULIEDUSTUSTOJEN TAI KANSAINVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ TOIMIVIEN PYSYVIEN EDUSTUSTOJEN JÄSENTEN PERHEENJÄSENTEN ANSIOTYÖSTÄ

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM ON THE PERFORMANCE OF GAINFUL OCCUPATION BY DEPENDENTS OF MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS, CONSULAR POSTS OR PERMANENT MISSIONS TO AN INTERNATIONAL ORGANIZATION

Suomen tasavalta, hallituksensa edustamana, ja Vietnamin sosialistinen tasavalta, hallituksensa edustamana,

The Republic of Finland, represented by its Government, and the Socialist Republic of Vietnam, represented by its Government,

jäljempänä "osapuolet", jotka

hereinafter referred to as "the Parties";

pyrkivät parantamaan toistensa diplomaattisten ja konsuliedustustojen sekä kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten elinoloja myöntämällä heidän perheenjäsenilleen vastavuoroisesti pääsyn kansallisille työmarkkinoille, ovat sopineet seuraavasta:

with the aim of improving the living conditions of the members of each other's diplomatic missions, consular posts and members of permanent missions to an international organization through granting access to the national labor markets for the dependents of these members, on the basis of reciprocity; have agreed as follows:

1 artikla

Article 1

Määritelmät

Definitions

Tässä sopimuksessa

For the purposes of this Agreement

i) "edustuston jäsen" tarkoittaa lähettäjävaltiosta tulevaa henkilöä, joka ei ole vastaanottajavaltion kansalainen eikä asu pysyvästi vastaanottajavaltiossa ja joka on määrätty toimimaan virallisessa tehtävässä vastaanottajavaltiossa diplomaattisen tai konsuliedustuston tai

i) "Member of the Mission" means a person from the sending State who is not a national of or a permanent resident in the receiving State and is assigned to official duty as a member of a diplomatic mission or a consular post or a permanent mission to an international organi-

kansainvälisessä järjestössä toimivan pysyvän edustuston (jäljempänä "edustusto") jäsenenä; zation (hereinafter referred to as "the Mission") in the receiving State.

ii) "perheenjäsenet" tarkoittaa

ii) "Dependents" means

- puolisoa kummankin osapuolen lainsäädännön mukaisesti;

- spouses, in accordance with the legislation of both Parties;

- naimatonta huollettavaa alle 18-vuotiasta lasta.

- unmarried dependent children under 18 years of age.

2 artikla

Article 2

Lupa tehdä ansiotyötä

Authorization to engage in gainful occupation

Edustuston jäsenen talouteen kuuluville perheenjäsenille annetaan vastavuoroisesti lupa tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa kyseisen valtion kansallisen lainsäädännön ja tämän sopimuksen mukaisesti.

Dependents forming part of the household of a Member of the Mission shall be authorized to engage in gainful occupation in the receiving State in accordance with the national legislation of the receiving State and this Agreement on the basis of reciprocity.

Tämä sopimus ei merkitse todistusten ja tutkintojen tai opintojen tunnustamista osapuolten valtioiden välillä.

This Agreement does not imply recognition of diplomas and degrees or studies between the two States.

Perheenjäseniin, joille annetaan lupa ryhtyä ansiotyöhön tämän artiklan mukaisesti, sovelletaan vastaanottajavaltion asianomaisia kansallisia säädöksiä ja määräyksiä, jotka koskevat työluvan saantia.

Dependents who are authorized to undertake gainful occupation in accordance with this Article shall be subject to the relevant internal regulations of the receiving State for obtaining a work permit.

3 artikla

Article 3

Menettelyt

Procedures

Ennen kuin perheenjäsen voi tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltiossa, lähettäjävaltion asianomainen edustusto tekee ansiotyöstä virallisen

Before a Dependent may engage in gainful occupation in the receiving State, the Mission concerned of the sending State shall make an

kirjallisen ilmoituksen vastaanottajavaltion ulkoasiainministeriön protokollaosastolle. Ilmoituksessa annetaan tiedot, jotka todistavat kyseisen henkilön olevan edustuston jäsenen perheenjäsen, ja kuvaillaan lyhyesti sen työn luonne, jonka tekemiseen perheenjäsen hakee lupaa. Saatuaan ilmoituksen ja tarkistettuaan, ettei laillisia esteitä ole, ulkoasiainministeriö ilmoittaa viipymättä ja virallisesti kirjallisesti lähettjävaltion asianomaiselle edustustolle, annetaanko perheenjäsenelle lupa ryhtyä kyseiseen ansiotyöhön sovellettavien vastaanottajavaltion säädösten ja määräysten mukaisesti.

official notification to that effect in writing to the Protocol Department of the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State. The notification will include information proving that the person in question is a Dependent and set out a brief description of the nature of the occupation that the Dependent seeks authorization to engage in. After receiving the notification and upon verification of the absence of legal impediments, the Ministry of Foreign Affairs shall promptly and officially inform in writing the Mission concerned of the sending State if the Dependent is authorized to undertake such gainful occupation, subject to the applicable regulations of the receiving State.

4 artikla

Article 4

Luvan voimassaolon päättyminen

Termination of the authorization

Perheenjäsenen lupa tehdä ansiotyötä tämän sopimuksen mukaisesti lakkaa olemasta voimassa, kun

An authorization for a Dependent to engage in gainful occupation under this Agreement shall terminate when:

1. luvanhaltija lakkaa olemasta tässä sopimuksessa määritellyn perheenjäsenen asemassa;
2. sen edustuston jäsenen tehtävä päättyy, jonka perheenjäsen ansiotyötä tekevä luvanhaltija on;
3. luvanhaltijan oleskelu vastaanottajavaltiossa päättyy; tai
4. jompikumpi tämän sopimuksen osapuolista irtisanoo sopimuksen.

1. the beneficiary of such authorization ceases to have the status of a Dependent within the definition of this Agreement;
2. the assignment of the Member of the Mission, whose Dependent engages in gainful occupation on the basis of such authorization, is terminated;
3. the beneficiary of such authorization ceases to reside in the receiving State; or
4. either of the Parties to this Agreement terminates the Agreement.

Tämän sopimuksen perusteella tehty ansiotyö ei oikeuta perheenjäsentä jatkamaan oleskeluaan vastaanottajavaltiossa eikä jäämään kyseiseen ansiotyöhön tai ryhtymään muuhun ansiotyöhön vastaanottajavaltiossa sen jälkeen, kun luvan voimassaolo on päättynyt.

Gainful occupation engaged in in accordance with this Agreement shall not entitle the Dependent to continue to reside in the receiving State, nor shall it entitle the said Dependent to remain in such gainful occupation or to enter into other gainful occupation in the receiving State after the authorization has terminated.

5 artikla

Article 5

Siviili- ja hallinto-oikeudelliseen lainkäyttöön liittyvät erioikeudet ja vapaudet

Privileges and immunities from civil and administrative jurisdiction

Vuoden 1961 diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen, vuoden 1963 konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan mukaisesti siviili- ja hallinto-oikeudelliseen lainkäyttöön tai mahdollisen tuomion täytäntöönpanoon liittyvää koskemattomuutta ei sovelleta sellaiseen tämän sopimuksen mukaisen ansiotyön yhteydessä tehtyyn tekoon, joka kuuluu vastaanottajavaltion siviili- tai hallinto-oikeuden alaan.

In accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 1961, the Vienna Convention on Consular Relations of 1963 or any other applicable international instrument, immunity from civil and administrative jurisdiction or the execution of a possible judgment shall not apply in respect of any act carried out in the course of gainful occupation under this Agreement and falling within the civil or administrative law of the receiving State.

6 artikla

Article 6

Rikosoikeudelliseen lainkäyttöön liittyvät erioikeudet ja vapaudet

Privileges and immunities from criminal jurisdiction

Jos perheenjäsen nauttii vastaanottajavaltiossa rikosoikeudellista koskemattomuutta vuoden 1961 diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen, vuoden 1963 konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen tai muun sovellettavan kansainvälisen asiakirjan perusteella, tätä koskemattomuutta koskevia määräyksiä sovelletaan tekoon tai laiminlyöntiin, jo-

In the case of a Dependent who enjoys immunity from criminal jurisdiction of the receiving State in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 1961, the Vienna Convention on Consular Relations of 1963 or any other applicable international instrument, the provisions establishing such immunity shall be applied with respect to any

ka on tehty perheenjäsenen ansiotyön yhteydessä. Lähettäjävaltio harkitsee kuitenkin huolellisesti jokaista vastaanottajavaltion pyyntöä, joka koskee luopumista rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta. Jos koskemattomuudesta ei luovuta ja vastaanottajavaltio katsoo asian olevan vakava, vastaanottajavaltio voi pyytää perheenjäsenen poistamista alueeltaan.

action or omission originated in the performance of the gainful occupation by the Dependent. However, the sending State shall carefully consider any request submitted by the receiving State to waive the immunity from criminal jurisdiction. In the event that immunity is not waived and the matter is a serious one in the view of the receiving State, the receiving State may request the withdrawal of the Dependent from its territory.

Tällaisen luopumisen rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta ei tulkita koskevan tuomioiden täytäntöönpanoon liittyvää koskemattomuutta, jonka osalta edellytetään erillistä luopumista. Lähettäjävaltio harkitsee vakavasti vastaanottajavaltion pyyntöä, joka koskee tällaista luopumista.

Such a waiver of immunity from criminal jurisdiction shall not be construed as extending to immunity from the execution of sentences, for which a separate waiver will be required. The sending State shall give serious consideration to any request to that effect by the receiving State.

7 artikla

Article 7

Verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmät

Fiscal and social security regimes

Perheenjäseneneen, joka tekee ansiotyötä vastaanottajavaltiossa, sovelletaan ansiotyöhön liittyvissä asioissa vastaanottajavaltion verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmiä, jollei muussa sovellettavassa kansainvälisessä asiakirjassa toisin määrätä.

A Dependent who undertakes gainful occupation in the receiving State shall be subject to the fiscal and social security regimes of the receiving State for matters connected with the gainful occupation, unless otherwise regulated by any other applicable international instrument.

8 artikla

Article 8

Riitojen ratkaiseminen

Dispute settlement

Osapuolten väliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta ratkaistaan diplomaattiteitse.

Any disputes between the Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled through diplomatic

channels.

9 artikla

Article 9

*Sopimuksen voimassaolo ja voimassaolon
päättyminen*

Duration and termination of the Agreement

1. Tämä sopimus tulee voimaan 30 (kolmekymmentä) päivää sen jälkeen, kun on diplomaattiteitse otettu vastaan jälkimmäinen niistä ilmoituksista, joilla osapuolet ilmoittavat toisilleen, että niiden kansalliset oikeudelliset menettelyt tämän sopimuksen saattamiseksi voimaan on saatettu päätökseen.

1. This Agreement shall enter into force 30 (thirty) days after the date of receipt, through diplomatic channels, of the later notification in which the Parties notify each other about the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this Agreement.

2. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten keskinäisellä sopimuksella vaihtamalla nootteja. Muutos tulee voimaan tämän artiklan 1 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Amendments to this Agreement may be made by mutual consent of the Parties by exchange of notes. The amendment will enter into force in conformity with the procedure established in paragraph 1 of this Article.

3. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen milloin tahansa ilmoittamalla asiasta toiselle osapuolelle kirjallisesti diplomaattiteitse. Tällöin sopimus lakkaa olemasta voimassa kuuden (6) kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

3. This Agreement shall remain in force for an indefinite period. Either Party may terminate this Agreement at any time by notifying the other in writing through diplomatic channels. In that event, this Agreement shall cease to have effect six (6) months from the date of receipt of such a notification.

Tehty Hanoissa 20 päivänä marraskuuta 2015 kahtena kappaleena suomen, vietnamin ja englannin kielellä, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Jos sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

DONE at Hanoi, on 20 November 2015 in duplicate, each in the Finnish, Vietnamese and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
PUOLESTA

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND

Pirkko Hämäläinen

Pirkko Hämäläinen

VIETNAMIN SOSIALISTISEN TASAVALLAN
HALLITUKSEN PUOLESTA

FOR THE GOVERNMENT OF THE
SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM

Vu Hong Nam

Vu Hong Nam